

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

26. ČÍSLO / XIV. ROČNÍK

9 Kč (12Sk)

2. ČERVENCE 2006

Z obsahu:

Ondřej Protoklitos

Katecheze Benedikta XVI.
při generální audienci
14. června 2006
- strana 2 -

Bůh mi ukazuje pravé štěstí

Svatý Alois z Gonzagy
(1568 - 1591)
- strana 4 -

Sv. Alois píše matce

- strana 5 -

Zástupná služba

Před Bohem může
vystupovat
jeden za druhého
- strana 6 -

Kdo uhlídá člověka?

Jozef Kupka SDB
- strana 8 -

Úcta k svatým Cyrilu a Metoději v dějinách

Mons. Erich Pepřík
- strana 9 -

Výzvy fatimského poselství (62)

Četba na pokračování
- strana 14 -

V posledních dvou katechezích jsme hovořili o postavě svatého Petra. Nakolik nám to dovolují prameny, chceme poznat blíže dalších jedenáct. Proto si dnes promluvíme o Ondřejovi, bratru Šimona Petra, také jedním ze Dvanácti. První, co nás zaujme u Ondřeje, je jeho jméno: není hebrejské, jak bychom mohli očekávat, nýbrž řecké. Je to zjevné znamení o určité kulturní otevřenosti jeho rodiny. Jsme v Galileji, kde jsou řecký jazyk a kultura dostatečně přítomny. V seznamu Dvanácti zaujímá Ondřej druhé místo u Matouše (10,1-4), a u Lukáše (6,13-16), nebo čtvrté místo u Marka (3,13-18) a ve Skutcích (1,13-14). V každém případě se těšil velké prestiži ve všech prvních křesťanských obcích.

První povolání

Pokrevní svazek mezi Petrem a Ondřejem stejně jako skutečnost, že je Ježíš povolal spolu, vyplývá výslovně z evangelii. Čtete tam: *Když se Ježíš ubíral kolem Galilejského moře, uviděl dva bratry, Šimona zvaného Petr a Ondřeje, jeho bratra, jak vrhají síť do moře; byli totiž rybáři. A řekl jim: „Následujte mě, učiním z vás rybáře lidí“* (Mt 4,18-19; Mk 1,16-17). Ze čtvrtého evangelia získáváme jinou důležitou podrobnost: Ondřej byl nejdříve učedníkem Jana Křtitele, a to nám ukazuje, že to byl člověk, který hledal, který sdílel naději Izraele, který chtěl blíže poznat slovo Páně, skutečnost přítomného Pána. Byl to opravdu člověk víry a naděje a Jan Křtitel jednoho dne prohlásí Ježíše za Beránka Božího. Evangelista uvádí: *... viděli, kde bydlí, a ten den zůstali u něho* (Jan 1,37-39). Ondřej se mohl těšit ze vzácných okamžiků důvěrného styku s Ježíšem. Vypravování pokračuje významnou poznámkou: *Jeden z těch dvou, kteří to od Jana slyšeli a šli za ním, byl Ondřej, bratr Šimona Petra. Ten nejdříve našel svého bratra Šimo-*

na a řekl mu: „Našli jsme Mesiáše“ - to přeloženo znamená Kristus - a přivedl ho k Ježíšovi (Jan 1,40-43), a projevil tak nevšedního apoštolského ducha. Ondřej tedy byl první z apoštolů povolán, aby následoval Ježíše. Na základě toho ho poctila liturgie byzantské církve pojmenováním

titánské bazilice, biskupu a pravnoslavnému metropolitovi města Patras v Řecku, kde byl apoštol podle tradice ukřižován.

Ondřejův realismus

Evangelijní tradice připomínají zvláště Ondřejovo jméno ve třech jiných příležitostech, kte-

Ondřej Protoklitos

Protoklitos, což znamená „první povolání“. A bratrský vztah mezi Petrem a Ondřejem je jistě také důvodem, že církve v Římě a v Cařihradu cítí k sobě zvláštní sesterský vztah. Aby tento vztah zdůraznil, vrátil můj předchůdce papež Pavel VI. v roce 1964 významnou relikvii svatého Ondřeje, dosud přechovávanou ve va-

ré nám umožňují poznat tohoto muže poněkud blíže. První je rozmnožení chlebů v Galileji. V tomto úryvku to byl Ondřej, kdo oznámil Ježíši přítomnost chlapce, který měl s sebou pět ječných chlebů a dvě ryby: to je jistě velmi málo - oznámil - pro všechny lid, který se sešel na onom místě (srov. Jan 6,8-9).

EDITORIAL

Chceme-li vidět v Církvi něco opravdu potěšujícího, setkat se s obcí, která slibně vzkvétá, nejspíše se nám to podaří, když se vypravíme trochu dál od Evropy, např. na Sibiř nebo do Afriky či na některé oceánské ostrovy. Zde se můžeme setkat se společenstvími, která jsou chudá na prostředky a materiální možnosti, ale bohatá na opravdovou křesťanskou radost, která je plodem víry, lásky k Bohu i bližním a která dále plodí neobyčejnou horlivost a obětavost. Jsou to společenství, která mají nejbližší k oné atmosféře prvních církevních obcí, jak je známe ze Skutků apoštolů a zpráv církevních Otců, a k doporučením, která předával sám Pán svým učedníkům, než odešel k Otci. Jeho doporučení odpovídají skutečně především prostým a chudým poměrům v pohanském obklíčení. O tom, jak uspořádat církev, až jednou vyjde ze svého obklíčení a stane se majoritní částí společnosti, jak se zdá, evangelium nehovoří.

Když se na počátku čtvrtého století změnil poměr sil a mezi křesťany se začali počítat i panovníci, začala církev sama asimilovat ty prvky, které byly po staletí charakteristické pro světovou římskou říši. Situace se tak pozvolna přiblížila k tomu, po čem Ježíšovi učedníci toužili do poslední chvíle jeho pobytu na zemi, když si pod nebeským královstvím představovali pozemské panování. Vyvinula a petrifikovala se struktura, která nám dnes připadá jako naprosto samozřejmá, ale musíme připustit, že kdyby církev vznikala na troskách jinak uspořádané společnosti, mohla její struktura také vypadat docela jinak.

Jedno velice zásadní doporučení pro tuto situaci nám Pán přece jen zanechal: Když si synové Zebedeovi chtěli zajistit výhodné postavení v jeho království, řekl učedníkům: *„Víte, že panovníci tvrdě vládnou nad národy a velmoži jim dávají pocítit svou moc. Ale*

Pokračování na str. 13

St. Ondřej

Zaslouží si zdůraznit v tomto případě Ondřejův realismus: všiml si chlapce - proto již vyslovil otázku: *Ale co je to pro tak mnoho lidí?* (tamt.) a uvědomil si nedostatečnost takových chudých zásob. Ježíš však věděl, jak s nimi uspokojit množství lidí, kteří přišli, aby mu naslouchali. Druhá příležitost byla v Jeruzalémě. Když vycházeli z města, jeden učedník upozornil Ježíše na mohutné zdi, které podpíraly chrám. Mistrova odpověď byla překvapující: řekl, že z těchto zdí nezůstane kámen na kameni. Tu se ho Ondřej spolu s Petrem, Jakubem a Janem zeptali: *Řekni nám, kdy se to stane a jaké bude znamení, že se to všechno už blíží ke svému konci* (Mk 13,1-4). Aby odpověděl na tuto otázku, Ježíš pronesl důležitou řeč o zničení Jeruzaléma a o konci světa a vyzval učedníky, aby dobře rozeznávali znamení doby a zachovali vždy bdělost. Z příhody můžeme vyvodit, že se nemáme bát klást Ježíšovi otázky, ale současně musíme být připraveni přijmout naučení, která nám nabízí, třeba jsou překvapující a obtížná.

Ondřej prostředník

Konečně je v evangeliích zaznamenána třetí Ondřejova iniciativa. Odehrává se ještě v Jeruzalémě krátce před umučením. Jan vypráví, že do města přišli někteří Řekové, pravděpodobně bohabojní proslulí,

Pokračování na str. 12

Moc víry

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

Neboj se, jen věř.

Po krátkém pobytu na pohanském území vrací se Pán ke galilejským břehům, kde ho vyhlíží velký zástup. Kdo ho obzvláště toužebně hledá, je představený synagogy. Přivádí ho za Pánem velká bolest. Srdce mu krvácí, protože mu umírá jeho milovaná dceruška. Obává se, že každým okamžikem může dojít k nejhoršímu, proto chce Ježíše najít co nejrychleji. Jakmile se k němu zástupem prodral, *padl mu k nohám a úpěnlivě prosil*. Ježíš přikládá velkou váhu přímluvné modlitbě, která je výrazem lásky a víry. Ihned odchází s ním a celý zástup je provází.

Šťastní jsou ti trpící, kterým někdo projeví svou lásku tím, že za ně prosí Všemohoucího Pána. Neznáš také potřebné ze svého okolí, kteří nevědí, u koho hledat pomoc, a nemají nikoho, kdo by se za ně přimluvil? Takoví lidé jsou skutečně politováním. Vynasnaž se pomáhat svými modlitbami i těm, které sice ty sám neznáš, ale zná je dobrotivý Pán. *Vyznamenej se v tomto díle lásky a přispěj jim v jejich v nouzi.*

Ale průvod potkává cestou posly, kteří přinášejí špatnou zprávu: *Tvá dcera již zemřela. Neobtěžuj Mistra*. Zdá se, že tito lidé od počátku nebyli nakloněni otcově iniciativě. S takovými skeptiky se můžeš setkat všude. Nic nedej na takové hlasy. *Neboj se, jen věř!* Lidské možnosti jsou smrti nemocného u konce. Lékař dokáže smrt nanejvýš oddálit. Ježíš však smrt přemáhá. Proto přišel na svět jako Pán života a smrti. Je to Syn Boha, který *nestvořil smrt*, naopak je jejím úhlavním nepřitelem, protože *jen ďáblou zavisla přišla na svět*. Dnes budeš svědkem jeho vítězství nad smrtí. Průvod tedy pokračuje dál k domu smutku.

V zástupu je však ještě někdo jiný, kdo hledá pomoc, ale nepotřebuje prosebníka a dokonce nepotřebuje ani žádná prosebná slova. Tato nemocná žena již vydala na své uzdravení všechny svůj majetek. Všechno, co měla, dala různým léčitelům. Tak mnoho dala těm, kteří zmohou tak málo, dokud se nedověděla o lékaři, který nežádá nic, a může vše. Dlouho ho hledala a nyní má konečně příležitost využít toho, na co tak spoléhá. Postačí jí pouhý skrytý dotyk, aby *pocítila na svém těle, že je vyléčena*.

Ale tento její skutek zaslouží, aby nezůstal utajen. Ježíš začal hledat toho, kdo se ho dotkl. V této tlačenici, kdy se kolem Pána lidé

tisní ze všech stran, se ho jistě dotklo mnohem více lidí a někteří se na něho dokonce přitlačili mnohem déle a citelně, ale žádný z těchto kontaktů neuvolnil Pánovu uzdravující sílu. Tím rozhodujícím činitelem nebyl samotný fyzický dotyk, ale pevná důvěra a pokorná touha trpící ženy, která se Ježíše více než svou rukou dotkla svou vírou. A to je skutečnost, kterou Pán nechce nechat utajenu. Neohlíží se po ní proto, aby ji pokáral za její smělost, jako by jeho uzdravující moc zneužila. Chce ji vidět proto, aby ji mohl veřejně představit a povzbudit tak šťastnou uzdravenou i tebe a všechny ostatní kolem. Teprve nyní s vděčností na kolenou vyslovuje žena upřímně to, co předtím dala najevo pouhým gestem. *Víra tě zachránila. Jdi v pokoji.*

Nauč se od této ženy i bez vyzvání říkat celou pravdu. Vyprávěj a vydávej svědectví o tom, jak důvěřuješ v Pánovy milosti a dary, jak ti pomáhají od tvých četných neduhů. Pán rád slyší tvé přiznání, jaké divy způsobila milost v tvém srdci, když se vírou otevřelo, aby v něm mohla působit jeho moc.

Průvod dorazil k Jairovu domu. Proč bere Pán s sebou dovnitř jen tři ze svých učedníků? Vybral si ty, které bude potřebovat pro své záměry. Neučinil tak na úkor ostatních, kteří nebyli vybráni. I oni mají své poslání, pro které jsou vybráni. Můžeš se i v této věci plně spolehnout na Pána a důvěřovat mu.

V domě představeného synagogy panuje velký vzruch. Těm, kterým nezbylo místo pro naději, zůstane jen *pláč a kvílení*. Ježíš je jediný, kdo ví, že všechen tento nářek sem nepatří, proto všechny vyhání. *Dívka nezemřela, ale spí*. Zapamatuj si tato Ježíšova slova. Platí o všech, kdo zemřeli v Božím přátelství. Někteří lidé se tomu posmívají. Nemohou pochopit pravý smysl Pánových slov, protože ani nejsou ochotni připustit, že se může stát něco, co si sami neumí představit. I tyto agnostiky posílá Pán pryč. Kdo nechce uvěřit, neuvěří, ani když vidí zázrak na své vlastní oči.

Vzal ji za ruku a řekl: „Tahitha kum.“ Stačí dvě jeho slova, aby vrátila dívce život. Těch, kteří uvěřili, se zmocňuje úžas. Ti, kteří odmítají víru, pociťují zděšení. Připoj se k těm prvním a ulož hluboko do svého srdce úžas nad mocí Pána, *jehož laskavost trvá na věky*.⁽¹⁾ Blahopřej uzdravenému dítěti i šťastným rodičům, jejichž *nářek se obrátil v tanec*.

Neustávej velebit mocného dobrodince trpících a plačících. *Pane, můj Bože, chci tě chválit na věky*.⁽²⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ rep. žalm 30; ⁽²⁾ tamt.

Liturgická čtení

1. čtení – Mdr 1,13–15; 2,23–24

Bůh neudělal smrt a nelibuje si, když hynou živí. Ale všechno stvořil, aby to bylo; stvořené věci přinášejí prospěch, jed zhouby v nich není; ani smrt na zemi nevládne. Spravedlnost smrti nepodléhá. Vždyť Bůh stvořil člověka k nesmrtelnosti, udělal ho jak obraz vlastní přirozenosti, ale ďáblou zavisla přišla smrt na svět, zakusí ji ti, kdo jsou v jeho moci.

2. čtení – 2 Kor 8,7.9.13–15

Bratři! Jako vynikáte po každé stránce: ve víře i ve slově, v poznání, ve vsí horlivosti a lásce, kterou jste od nás přijali, tak se vyznamenejte i v tomto díle lásky. Znáte přece milost našeho Pána Ježíše Krista: on, ačkoli bohatý, stal se pro nás chudým, abyste vy zbohatli z jeho chudoby. Nebylo by totiž dobré, že byste jiným v tísní ulehčili, a sami do ní upadli. Spíše má nastat jakési vyrovnání: za nynějších okolností to, co vám přebývá, jim přispěje v nedostatku, aby zase jejich přebytek doplnil to, co potřebujete vy. Tak se to vyrovná, jak stojí v Písmu: „Kdo (nasbíral) mnoho, tomu nepřebývalo, a kdo málo, neměl nedostatek.“

Evangelium – Mk 5,21–43

Ježíš se vrátil lodí na druhý břeh a už se kolem něho shromáždil velký zástup. Když byl ještě na břehu moře, přišel k němu jeden z představených synagogy, jmenoval se Jairos. Jak ho uviděl, padl mu k nohám a snažně ho prosil: „Moje dceruška umírá. Pojď, vlož na ni ruce, aby byla zachráněna a žila.“ Ježíš s ním odešel. Velký zástup šel za ním a tlačili se na něj. Byla tam jedna žena, která dvanáct let trpěla krvácením, mnoho zkusila u mnoha lékařů a celý svůj majetek vynaložila na léčení, ale nic jí to nepomohlo, spíše jí bylo čím dál hůř. Když slyšela o Ježíšovi, šla v zástupu lidí a zezadu se dotkla jeho šatů. Řekla si totiž: „Jestli se dotknu třeba jen jeho šatů, budu uzdravena.“ A hned jí přestalo krvácení a pocítila na těle, že je ze svého neudu vyléčena. Ježíš ihned v sobě poznal, že z něho vyšla (zázračná) moc. Obrátil se proto v zástupu a zeptal se: „Kdo se to dotkl mých šatů?“ Jeho učedníci mu odpověděli: „Vidíš přece, jak se lidé na tebe tlačí, a ptáš se: Kdo se mě to dotkl!“ Ale Ježíš se rozhlížel, aby uviděl tu, která to udělala. Tu přišla ta žena, celá ustrašená a rozechvělá – věděla dobře, co se s ní stalo – padla před ním na zem a pověděla mu celou pravdu. On jí na to řekl: „Dcero, tvá víra tě

Pokračování na str. 14

Bůh mi ukazuje pravé štěstí

Svatý Alois z Gonzagy (1568 - 1591)

Na podzim 1585 kolovala v Castiglione a okolí zvláštní zpráva: Alois, prvorozený vznešený potomek nejvyššího městského pána Ferrante Gonzagy, tak hodný a vhodný pro budoucnost dynastie, se zřekl nástupního práva ve prospěch svého mladšího bratra Rudolfa. Nejsou to jen řeči? Bohužel ne, i když mnoho poddaných si přálo, aby to nebyla pravda. Opravdu, jednoho chmurného dne se konal v Mantově obřad, při kterém se Alois slavnostně zřekl prvorozenství. Bolest lidu byla velká, protože si ho všichni velice vážili. Říkali: „Nebyli jsme hodni mít takového pána... Je to světec a Bůh nám ho vzal.“ Velkou bolest, spojenou se zklamáním, to způsobilo jeho otci. Vkládal všechnu svou naději do budoucnosti tohoto chlapce, který chtěl nyní odejít, aby šel za zcela jinými ideály, chce opustit všechno, moc i luxus, pocty a bohatství, ambice a slávu. Otec to nedokázal ještě pochopit a tím méně přijmout. Pochopitelná však byla radost jeho bratra Rudolfa, privilegované osoby, který těžil z tohoto rozhodnutí. Toto rozhodnutí mu otevřelo cestu k splnění touhy, o jaké vždy snil, stát se markýzem a pánem v Castiglione delle Stivere. A to všechno jen díky tomuto svému „zvláštnímu“ bratru Aloisovi, který mu jednou o sobě řekl, že je to on, kdo se cítí šťastnější. A co více, dějiny nám říkají za několik málo let, že skončí v řadách světců, které papež Pavel V. pozvedne k účtě oltáře, zatímco Rudolf brzy naplní své dny a stane se obětí vraždy.

Po pravdě řečeno, ozvaly se také hlasy, které kritizovaly toto rozhodnutí. Ale Alois odpověděl: „Já hledám svou spásu, hledejte ji také vy. Není možné sloužit dvěma pánům. (...) Pro vladaře města je obtížné dosáhnout spásy!“ A mnozí pochopili jeho poselství.

Aloisovi bylo 17 let, když přijal toto rozhodnutí. A tak se 4. listopadu 1585 odebral do Říma, kde vstoupil do mladého Tovaryšstva Ježíšova. Nesl s sebou otcův list generálnímu představenému této společnosti: „Posílám Vám ho, abyste mu byl otcem užitečným, než jsem já... Stane se představeným nejdražšího pokladu, jaký jsem kdy na světě měl, a hlavní naděje, jakou jsem měl v tomto svém domě.“

To nám dává nahlédnout, jaké účtě se mladý Alois u všech těšil a jaká měli v jeho osobě očekávání vzhledem k jeho darům a skvělé budoucnosti, kterou mu všichni slibovali.

Za těch málo let života, která prožil, provázela tohoto jezuitu opravdu velká úcta a obdiv. Po jeho smrti generální představený jezuitů vydal svědectví: „Nikdy jsem si nemyslel, že by mohl zemřít na tuto nemoc, protože jsem si byl jist, že Pán ho povol-

al do Tovaryšstva Ježíšova, aby byl jednou jeho hlavou k velkému dobru všech.“ Je to jistě nemalé uznání. Viděl ho již, jak jednou zaujme místo generála společnosti a nástupce velikého Ignáce z Loyoly.

Na šlechtických dvorech, aby „otevřel oči“

Alois se narodil 7. března 1568 jako syn Ferrante Gonzagy, markýze z Castiglione delle Stiviere blízko Mantovy, člověka velmi panovačného a tvrdého, vášnivého hráče, ale také zcela oddaného své rodině a věřícího, a Marty Santena, piemontské kněžny, velice hodné a zbožné ženy, která měla na svého syna velký vliv. Alois měl výtečnou inteligenci, otevřený pevný charakter, ohnivý a tvrdý. Jednou o sobě řekl: „Jsem kus železa, které potřebuje být zušlechtěno.“ Jeho osud byl již jasně určen. Měl se stát markýzem jako jeho otec.

A tak byl od počátku uváděn do vznešeného světa, kde často vládli kult marnivosti, banality a marnosti. Ještě jako chlapec se seznámil s florentským dvorem, kde si hrával s princeznou Eleonorou, budoucí markýzou v Mantově, a s Marií Medici, budoucí francouzskou královnou. Poznal také dvůr v Mantově a v Madridu dvůr krále Filipa II.

Když mu bylo 10 let, obětaval se sám od sebe v kostele Panny Marie Nanebevzaté ve Florencii Bohu a zasvětil se Panně Marii tak, jak ona se zasvětila Bohu. Chápal plně dosah svého jednání? Zřejmě ano, jak je vidět z jeho dalšího života. Důsledně se řídil tímto svým činem. Stále více v něm rostla touha po modlitbě a rozjímání, ale také nesašlenlivost vůči tomuto světu, tak bohatému a plnému potěšení, frivolnímu, ale také duchovně prázdnému. Alois byl rozhodnut následovat Krista a z lásky k němu přijmout i život v chudobě. Z Florencie odešel do Mantovy a zde onemocněl. Lékaři mu nařídili přísnou dietu, chleba a vodu. Alois využil této situace, aby se dobrovolně učil sebezáporu a dělal pokání z lásky k ukřižovanému Kristu. Měl zde pak velkou útěchu prvního svatého přijímání, které mu podal svatý Karel Boromejský při své pastorační návštěvě.

Dvorský svět mu připadal příliš těsný, tušil, že v sobě zahrnuje lidská i duchovní omezení a také velká nebezpečí, a tak v něm stále více dozrávalo rozhodnutí vzdát se svého prvorozenství. Nejdříve o tom hovořil s matkou, pak musel snášet posměšky příbuzných a nakonec nevyhnutelný, pochopitelný a přísný odpor otce. Ten si na Aloisovi velice zakládal. Chtěl ho učinit svým velkým dědicem a nástupcem. Byla zde jeho slibná inteligence, kultura a diplomatické schopnosti, které zcela scházely jeho mladšímu bratru. Vyhlídky, že se syn zřekne prvorozenství, velice otce hněvala. Když se vrátili v roce 1584 z Madridu, nařídil otec svým synům okružní

Sv. Alois Gonzaga

Sv. Alois píše matce

cestu po různých italských dvorech. Skutečným záměrem bylo „rozptýlit“ trochu Aloise, ukázat mu také jiný život honosných šlechtických dvorů v Itálii v naději, že to nahodí synův úmysl a probudí v něm zájem o některou princeznu s modrou krví. Poslali tedy Aloise do Mantovy, Parmy, Ferrary, Pavie a do Turína, který byl od roku 1563 hlavním městem Savojska.

Ale po návratu zůstal Alois před veškerým přibuzenstvem neoblomný ve svém rozhodnutí: zřídá se nároku být markýzem a chce se stát jezuitou. Nakonec rodina se smutným povzdechem dospěla k závěru, že povolání u tohoto chlapce, tak inteligentního a uvážlivého, klidného a přitom rozhodného, musí pocházet jedině od Boha a nejde o nějaký vrtoch dospívajícího mládence. A tak nakonec s Aloisem souhlasili.

Motiv: Jako ostatní a bez privilegií

Alois vstoupil k jezuitům v Římě v roce 1587 po dvouletém noviciátu. V tu dobu se otcové jezuité shodli v tom, že se jim dostal do rukou pravý duchovní skvost. Nejen že nepotřeboval poučení v oblasti askeze, ale problémem pro ně bylo spíše to, jak mírnit jeho horlivost v kajícínosti. Vznikaly dokonce humorné situace. Alois byl tak zvyklý na odříkání a asketickou sebekázeň, že jeho duchovní vůdcové mu ukládali spíše zákazy dělat pokání. Když Alois jednou trpěl migrénou, duchovní vůdce mu radil, aby nemyslel příliš intenzivně na Boha a snažil se být spíše poslušný. A tak měl z poslušnosti k Bohu nemyslet na Boha. Alois se svěřil jednomu starému spolubratrovi: „Opravdu nevím, co mám dělat. Otec představený mi zakazuje se modlit, abych nenamáhal svou hlavu, ale já musím vynakládat větší námahu na to, abych nemyslel na Boha, než když na něho myslím, protože moje usebranost na Boha se mi stala už zcela přirozeným zvykem a právě v ní

Svolávám na Vás, má jasná paní, dar Ducha Svatého a jeho útěchu bez konce. Když mi přinesli Vaš dopis, nacházel jsem se ještě živý v této krajině mrtvých. Ale dodejme si ducha, obraťme své aspirace k nebi, kde budeme chválit věčné Ho Boha v zemi živých...

Doufal jsem v této chvíli, že už budu mít tuto cestu za sebou. Láska, jak píše svatý Pavel, spočívá v tom, že „se radujeme s radujícími a pláčeme s plačícími“. Proto, se, drahá máti, máte se velice radovat, neboť také Vaši zásluhou mi Bůh ukazuje pravé štěstí a osvobozuje mě od bázně, že ho ztratím. Svěřím Vám také, jasná paní, že když rozjímám o Boží dobrotě, moří bez dna a bez břehů, moje mysl je uchvácená. Nedokážu pochopit, jak se Bůh může dívat na moji tak maličkou a krátkou námahu a odměňuje mě věčným odpočinkem a z nebe mě zve k onomu štěstí, které jsem až dosud hledal tak líknavě. Nabízí mi za několik slz, které jsem prolil pro něho, ten poklad, jaký je korunou za velkou námahu a nárek.

Jasná paní, mějte se na pozoru, abyste nezraňovala nekoněčnou Boží dobrotu tím, že byste pro mne plakala jako pro

mrtvého, zatímco já budu žít před Boží tváří a s jeho přispěním budu moci pomáhat Vám ve Vašim potřebám daleko více než zde v tomto životě.

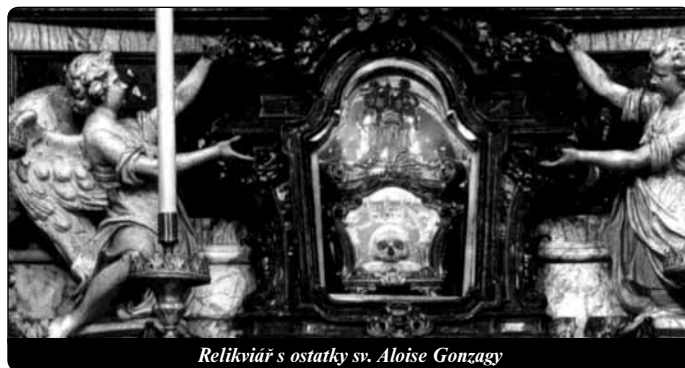
Naše odloučení nebude dlouhé. Opět se uvidíme v nebi spojeni původcem naší spásy, budeme se radovat nesmrtelnou radostí, chválit ho z celé duše a vděčně mu bez konce zpívat o milostech, které budeme prožívat a které nepominou. On nám nejdříve odejme to, co nám daroval, ale to jen proto, aby to uložil na bezpečnější a neporušitelné místo a aby nás ověnil těmi dobry, po kterých toužíme.

Tyto věci jsem řekl jen proto, abych uposlechl svou horoucí touhu, abyste Vy, jasná paní, a celá Vaše rodina, pokládala můj odchod za dobrodiní, které Vás může potěšit. Provázejte mne nadále svým mateřským požehnáním, zatímco já budu na moři směrem k přístavu všech svých nadějí. Rozhodl jsem se, že Vám napíšu, protože mi nezbylo nic, čím bych Vám mohl projevit jasnějším způsobem lásku a úctu, kterou jsem Vám dlužen jako Vaš syn.

(Z posledního dopisu sv. Aloise matce)

nacházím klid a odpočinek a nikoliv námahu.“ Bůh byl pro něho tak přítomný, že svou modlitbu končil slovy: „A nyní se, Pane, ode mne vzdal.“ Nevím, kolik svatých se odvážilo vyslovit taková slova s výjimkou sv. Petra, ale ten vyslovil tuto prosbu ze zcela jiných důvodů.

Alois již začal studium teologie, když Řím přepadla velká lidská tragedie: nejdříve sucho, pak hlad a nakonec epidemie tyfu. Jezuité poskytovali ošetrovatelskou službu, které se účastnil také Alois. Byl stále u lůžek nejubožejších, především těch nejděsnějších a umírajících. Na

Relikviář s ostatky sv. Aloise Gonzagy

vštěvoval také šlechtické paláce a prosil o almužnu pro tyto ubožáky. Ačkoliv měl v žilách šlechtickou krev, dělal to podle hesla „Jako všichni ostatní“ a zapomínal na jakákoliv privilegia. Cítil, že této síly a odvahy se mu dostává přímo od Boha a od Ježíše Krista, kterému sloužil v osobách trpících nemocných. Když našel jednoho umírajícího ubožáka, neváhal naložit si ho na ramena a odnést ho do špitálu. Pravděpodobně se právě při této příležitosti sám nakazil tyfem. Jeho konec pak přišel velice rychle, nikoliv však neočekávaně. Na setkání s Bohem byl dokonale připraven a smrt mu nenaháněla vůbec strach. Říkal: „Odcházím šťasten.“ Vlastní matce ve svém posledním dopise doporučoval, aby ho neoplakávala jako mrtvého syna, nýbrž aby na něho myslela jako na živého a šťastného před Bohem. V den narození pro nebe 21. června 1591 ho doprovázel svatý Robert Belarmin, jeden z jezuitských velíkáňů. Alois Gonzaga nebyl mučedníkem víry, nýbrž mučedníkem lásky, který položil svůj život pro bližní.

Z těchto několika rysů můžeme poznat, že tento mladý jezuita splňuje bohatě kanonické předpoklady křesťanské svatosti. Ale ne vždy tomu tak bylo. V antiklerikálním ovzduší XVIII. a také XIX. století jeho svatost nejen že nebyla uznávána, ale dokonce odsuzována. Svou roli v tom sehrála věta Giobertioho (1801–1852), který o svatém Aloisovi napsal: „Je to svatost neužitečná a dokonce škodlivá k následování.“ Když však pomineme to, co se nám může zdát přehnané, což však souvisí s jeho dobou a jeho charakterem, máme před sebou svatost vysoké hodnoty, kterou je možno zařadit mezi vzory a ideály, potřebné pro dnešní mladé lidi, kterým všemohoucí média představují idoly pomyslné, vyumělkované a duchovně prázdné.

*Z Maria Ausiliatrice 5/2006
přeložil -lš-*

Zástupná služba

Před Bohem může vystupovat jeden za druhého

Zástupnictví patří k ústředním pojmům naší víry. Myšlenka zastupování, tedy přesvědčení, že můžeme jeden za druhého předstupovat před Boha a že Bůh toto zastupování uznává a respektuje, je vepsána již do Starého zákona. Patří totiž k ideji smlouvy mezi Bohem a jeho lidem, že jedinec může být povolán k určitému postavení, na kterém se jeho správné jednání stává pozhěním a zlé působí neblaze, a to nejen pro něho samotného, nýbrž pro všechny, kteří jsou odkázáni na jeho solidaritu. To znamená: Bůh činí blaho, které chce darovat, závislé od nás lidí, a to tak, že každý svým způsobem nese odpovědnost za druhé i za celý Boží lid. To platí zvláště pro lidi, kteří byli pověřeni zvláštním úkolem, např. jako proroci. Ti musí být připraveni hodit svůj život do průrvy mezi Bohem a Izraelem, aby se tato propast uzavřela a mohlo vzniknout nové společenství mezi Bohem a Izraelem. Nebo si vezměme příklad Mojžíše. On musí dát na váhu svůj vlastní život, aby usmířil Boha, když Izrael odpadl od Hospodina a klaněl se zlatému teletu. A Mojžíš ví, že toto nasazení vlastního života za lid patří k jeho úkolu, k jeho zvláštnímu poslání. Nepachtí se za takovým úkolem, naopak, hádá se kvůli tomu s Bohem: „Proč jsi na mě vložil břemeno celého lidu?“ (Nm 11,11). Ale bere na sebe toto břemeno druhých před Bohem zástupně za celý lid, nechá určitým způsobem na sebe padnout Boží hněv a musí přijmout zástupně smrt mimo zaslíbenou zemi. Odtud směřují linie k Izaiášovu prorockému slovu o trpícím Božím služebníkovi, „který nesl viny mnohých, a proto vydal sám sebe a byl započten mezi nevěrníky“ (Iz 53,12). V obrazu Božího služebníka ro-

zumí Izrael sám sebe jako povolaného, aby vystupoval za pohanské národy a zapojil je do smlouvy s jediným Bohem.

To je pozadí, na kterém i Ježíš Kristus chápe svůj život, smrt a zmrtvýchvstání zcela podstatně jako zástupný čin za nás před svým Otcem.

Ale dříve, než pokročíme dále, musíme si vysvětlit otázku, která se v této souvislosti často objevuje: Jak je vůbec možné, aby se lidé mohli vzájemně před Bohem zastupovat? Není můj vztah k Bohu to nejosobnější a nejvnitřnější, co vůbec existuje? Jak je možné, že já ve své nezaměnitelné jedinečnosti a osobní svobodě před Bohem mohu zastupovat druhé, nebo naopak, že jiní přinášejí před Boha mne?

Jedinec – zapojený do sítě

Je základním omylem moderní doby domnívat se, že vlastní Já je nejvyšším a největším vztahným bodem přede všemi ostatními. Kde platí princip: Já jsem já a všechno ostatní je vedlejší, tam je myšlenka zastupování před Bohem nesmysl, tam neexistuje žádné zastupování. Ale to nejvyšší není pro nikoho vlastní, izolované, pro sebe existující Já, nýbrž My, ve kterém nacházím také své Já a mohu je rozvíjet. Neboť moje Já je zcela podstatně spoluurčováno bytím a jednáním druhých, je vždy znovu druhými spoluformováno. Jen pomysleme na takové fenomény, jakými jsou výchova, média a ideologie, které ovlivňují celou společnost. Psychoanalytik J. Willi jednou napsal: „Kdyby existoval zcela nezaujatý pozorovatel, nebyl by zaujat ani tak jedinečností individuí, jako spíše tím, jak málo myšlení, citů, vědomí a podvědomí je uzavřeno v jednotlivých osobách a jak se vše spíše šíří jako v síti mezi lid-

Profesor Gisbert Greshake

mi v jejich vzájemné komunikaci. Dospěl by spíše k závěru, že lidé mají podíl na převážné části procesů, že jsou jako rezonátory, které vyjadřují to, co je ve společné atmosféře a co usiluje o toto vyjádření.“

To, co dělá jeden, určuje i druhého. To, co dělám já, není bez vlivu na mé okolí. Jednání jednoho se stává osudem druhého, svobodné jednání mnohých osudem jednotlivce. Je to tedy omyl domnívat se, že společenství a společnost je houf samostatných Já, která se k prosazení určitých zájmů sdružují a něco spolu podnikají, místo aby vedli vlastní soukromý život. Nikoliv. Moje Já je zcela jednoznačně spoluurčováno a neseno druhými. Pro tento obsah přejímá sv. Pavel obraz ze stoické filozofie, když přirovnává jednotlivé lidi k údům jednoho těla, a tyto údy jsou mezi sebou tak svázány a navzájem závislé, že platí požadavek: „Když trpí jeden úd, trpí všechny, když je jeden úd oslaven, všechny ostatní se radují s ním“ (1 Kor 12,26). Tak nás stvořil Bůh, takové nás chtěl. Nejsme tedy izolované samostatně stojící ostrovy, nýbrž jsme spolu hluboce spojeni v dobrém i zlém. To není exkluzivní přesvědčení víry, tento náhled nacházíme již v pohanské filozofii. U Aristotela např. čteme: „To, co konáme skrze přátele, je v určitém smyslu naše vlastní jednání.“ Proč? Protože jsme s přítelem tak spojeni a tak s ním tvoříme jednotu, že konání přítele

je jako moje konání a může platit za mě. Ten druhý, se kterým jsem spojen v dobrém i zlém, platí i za mne a já jsem v něm v určitém smyslu přítomen.

To, co ve víře rozumíme pod zastupováním před Bohem, předpokládá právě tento obraz člověka: Bůh mě nestvořil jako izolovaného jednotlivce, jako zcela autonomního člověka, jako osamělý ostrov, nýbrž tak, že jsme spolu těsně spojeni a v tomto spojení můžeme vystupovat jeden za druhého. A právě proto, že Bůh nás takové chtěl a takové stvořil, přijímá také jednání jednotlivce za druhého nebo za mnohé jiné jako platné. Zástupné vzájemné jednání před Bohem má stejnou váhu jako to, co někdo sám vykoná nebo vytrpí.

Zastupující není náhradník, nýbrž ten, který předchází

Toto zastupování není něco mechanického ve smyslu: Já něco udělám a to už má význam pro všechny ostatní. Musíme přesně rozlišovat mezi tím, kdo je zastupující a kdo je náhradník. Vyložím to na příkladu: V kovozpracujícím podniku chybí ráno kvůli nemoci jeden pracovník, který je pro montáž nezbytný. Co se musí stát? Někdo zde musí nastoupit. Je to zástupce? Nikoliv, je to náhradník. Je to jedno, kdo to je, důležité je, aby práce byla vykonána a montáž mohla pokračovat.

Při zastupování je to jiné. Zástupce vystupuje zcela osobně za druhého nebo za druhé. Chce vystupovat za ně, tak aby je ve svém jednání zpřítomnil a aby se tak získalo něco pozitivního, dobrého a žádoucího. Zástupci se jedná o osobu, o toho druhého nebo ty druhé. A ještě něco: zástupce se pokládá za něco přechodného. Nemá větší přání, než aby se ten, koho zastupuje, zase vrátil na své místo. Zástupce tedy není náhradník, nýbrž ten, kdo předchází toho druhého, dokud on sám nebude moci nastoupit na své místo.

Zastupující slova „za vás“ jako střed Eucharistie

Vraťme se nyní opět k Písmu svatému. Myšlenku zástupnictví, která je již ve Starém zákoně ústřední, přivedl Ježíš Kristus k poslednímu naplnění a zdokonalení. Můžeme se zde odvolat na mnoho Ježíšových výroků, ale já bych se omezil na událost Poslední večeře a ustanovení Eucharistie. Zde na konci svého života prohlašuje Pán před svými učedníky a tím před celým světem, co je smyslem jeho života a konání a co se jeho smrtí naplní: vydat za vás své tělo, prolít za vás svou krev. Ježíš rozumí těmito slovy svou celou existenci a pod označením „za vás“ své zástupnictví. Na našem místě, na místě člověka, který jednou řekl Bohu Ne, on říká Ano, daruje se svému Otci a tím nám vytváří k němu volnou cestu. Za nás, na našem místě bere na sebe naše viny, aby konečně prolomil bludný kruh zla a tím je odzbrojil. Pro nás prolamuje hranice smrti, abychom ho mohli následovat do nového života. Toto zástupné „za vás“, které Ježíš označil ve Večeřadle jako vrchol a shrnutí svého života, toto zástupné „za vás“ tvoří střed Eucharistie. V jejím centru stojí slova: vydat za vás své tělo a prolít za vás svou krev, slova, kterými se někdejší událost stále obnovuje. „Tehdy“ a „za onoho času“ se stává „dnes“ a „nyní“, abychom se dali vloučit do této Ježíšovy životní formy, do jeho jednání „za“, abychom i my se stali zástupci za druhé. Slavit Eucharistii znamená v podstatě nikoliv něco osobního, něco v soukromém zájmu, jako smysl osobní zbožnosti, nýbrž znamená to dát se zapojit spolu s Kristem do procesu „za“, do procesu vystupování za druhé, v jistotě, že Otec toto zastupování přijímá jako Ježíšovo konání a naše zástupné jednání bude sloužit k dobru bratří a sester jako platné a účinné. Ještě jednou: Slavíme Eucharistii nikoliv sou-

kromě, nýbrž za druhé, vtahujeme všechny do našeho postoje před Bohem.

Ale to, co se děje při kterékoliv eucharistické slavnosti ve značně omezeném čase jedné půlhodiny nebo hodiny, to nachází své prodloužení a časové rozšíření v eucharistické adoraci. Jsme zde pozváni, abychom v meditaci, tichém setrvání, v kontemplativní a vzájemné modlitbě dokonali to, co se událo při mši v rychlém časovém průběhu. Jde o to, zapojit se do Kristova zastupování, do jeho „za“, do jeho přímluvné modlitby, ale ještě více do jeho jednání za druhé, do jeho utrpení za druhé, a to v pevné víře a ujištění, že tím můžeme s sebou vzít před Boha druhé a Bůh to za ně přijímá.

Menšina ve zcela jinak smýšlejícím světě

Žijeme v našich zemích ve společnosti, kde církevního života stále více ubývá. My křesťané se stáváme menšinou ve zcela ji-

nak myslícím a jednajícím světě. Jak se s tím vyrovnáme? Nejednou touto situací křesťané trpí. Ptají se a zcela právem, kde zůstává naše univerzální poslání získat Kristu celý svět a učinit všechny Kristovými učedníky. Nemusí nás tento úkol vzrušovat, zneklidňovat, provokovat? Každopádně je třeba zabránit tomu, abychom se jako menšina stáhli do ghetta sebeuspokojení. Zvláště rodiče a příbuzní to mají těžké, když jejich děti je už nechťejí následovat na cestě k víře a k Církvi. Co si s tím počít? Rezignovat, nebo protestovat? Ale jak? To bude otázka života a smrti pro budoucnost Církve v našich zemích. A tuto otázku nevyřešíme tím, že uděláme nějaké strukturální reformy v organizaci církevního života. Tuto otázku je možno řešit tak, že se budeme orientovat podle toho, jak chápali Církev prvotní křesťané.

Pro Nový zákon je Církev Kristem vedená a pouští putující Boží lid na cestě do nebeské

vlasti. Církev zde ještě nemá žádný „trvalý příbytek“, jak říká list Židům. Stany musí být připraveny na sbaleni a nové rozbití. Její místo není stabilizováno v pevném městě. List to zdůvodňuje takto: Tak jako váš Mistr „trpěl za branami“, tak je i Církev povolána, aby šla k němu „mimo tábor“ (13,13). Křesťané nesmí zůstávat mezi ostatními nerozeznání, nýbrž, jak říká 1. Petrův list vyvoleným žijícím v rozptýlení, křesťané se musí jako poutníci a cizinci orientovat zcela jinak než okolní svět (2,11). Bylo by třeba provést sebekritické zhodnocení, zda se tento obraz Církve hodí aspoň trochu na naši dnešní situaci. Každopádně se Nový zákon vůbec nebojí toho, že křesťané jsou menšinou žijící zcela jinak než okolní svět, který se staví proti Bohu a proti Kristu.

Menšina v univerzálním poslání

Ale tato menšinová církev byla na počátku hluboce přesvědčena o tom, že má univerzální poslání. Máme řadu spisů z 2. a 3. století, ve kterých křesťané píšou císaři do Říma: „Musíš vědět, že kdybychom se my křesťané pravidelně nemodlili za Tebe a za ochranu pro Tvou říši, dávno by do ní vpadly katastrofy. Naše modlitba drží ještě Římskou říši pohromadě.“

Neuvěřitelné přesvědčení! My křesťané, tato malá menšina, stojíme jako zástupci před Bohem a působíme na blaho celého světa. Jsme zde pro všechny.

Právě vzhledem k naší dnešní situaci musíme se zcela nově a intenzivně soustředit na centrum naší víry, na centrum našeho eucharistického poslání, na „za vás“, které Ježíš vyslovil a uskutečnil a před ním i po něm všichni věřící tisíciletých dějin. Nesmíme se stát menšinou v tom smyslu, že zapomeneme na své univerzální poslání, že je schováme a potlačíme. Nikoliv. Máme univerzální poslání a uskutečňujeme je v neposlední řadě tak, že jsme

tu zástupně pro všechny, pro celý svět. A zástupcem můžeme být jen v nějakém postavení menšiny, tedy těch, kterých je málo, ale jsou zde pro mnohé. I když se jako křesťané staneme menšinou, máme svým způsobem života a svou modlitbou vzít s sebou všechny k Bohu a představit mu je.

K tomu jeden názorný obraz. Od roku 1927 žil uprostřed nejchudších Berberů v Maroku francouzský kněz Albert Peyri-guere. Sdílel s nimi jejich život a zasazoval se s krajní angažovaností za nemocné, trpící a ukrivděné. V obsáhlé korespondenci se nachází jeho dopis jedné řeholní sestře, v němž stojí: „Každé ráno sloužím mši svatou ve svém malém kostelíku. Ten je plný k prasknutí. Jsou tu sice jen dvě staré ženy, ale ty berou všechny s sebou!“ Není to obdivuhodná formulace? Můj kostel je plný k prasknutí, protože ti, kteří tu jsou, berou všechny ostatní s sebou. Kež bychom to mohli říct my všichni, kněží i laici: Naše kostely jsou vždy plné k prasknutí, všichni jsou zde, protože těch několik málo přítomných je vzalo všechny s sebou a postavilo před Boha!

Hluboký smysl eucharistického bdění

To by mohlo být heslo věčné adorace, modlitebního bdění jednotlivců před eucharistickým Kristem: kostely zde a vůbec všechny kostely jsou stále plné k prasknutí. Děláme zástupně službu pro celý svět, pro všechny. Vkládáme všechny ostatní s jejich starostmi a záležitostmi do dobrotivých Božích rukou. Uvádíme je dovnitř v přesvědčení, že když svou zástupnou službu bereme vážně, Bůh ví o cestách a prostředcích, jak všechny ty, které my nyní předběžně zastupujeme, nakonec také osobně přivede k sobě. Držíme se pevně Ježíše Krista, ale také všech ostatních, nenecháváme je opuštěné, a tak je přivádíme společně před Boha a k Bohu.

I k tomu jeden názorný obraz: na přelomu 19. a 20. století žil ve Francii básník Charles Péguy, u kterého myšlenka zástupnictví hrála zcela rozhodující roli. V jednom svém nejsilnějším poetickém obrazu popisuje názorně, jak Bůh Otec sedí na svém nebeském trůně, aby přijal svého Syna, který se o Nanebevstoupení k němu vrací. Otec, tak říkajíc, otevírá svou náruč, aby do ní přijal svého Syna. Ale náhle vidí, že za jeho zády se k němu tlačí celé lidstvo. Všichni se drží pevně Ježíše a jeden druhého. Všichni! A tu dá Péguy Otci promluvit: „Musím přijmout všechny, nemohu je roztrhnout.“ Obdivuhodné slovo a obraz, Ježíš Kristus, náš zástupce, nás bere všechny k Otci, když se jeden druhého pevně držíme. Jedni zastupují ty druhé. Neopouštíme je. Skrze náš život víry a skrze naši zástupnou modlitbu je bereme s sebou, aby nás Bůh mohl oslovit: „Přijímám je všechny, nemohu je roztrhnout!“ Ano, nemohu je roztrhnout, protože jsem lidi stvořil právě tak a tak jsem je vykoupil, aby jeden mohl stát za druhým a také jeden každý má stát za tím druhým.

Kdo ví: snad náš svět nepropadl již dávno do chaosu jen proto, že jsou zde zástupní prosebníci a kvůli nim Bůh daruje světu vždy novou budoucnost. Tak jak je tomu v onom vzrušujícím dialogu mezi Hospodinem a Abrahamem, kde Bůh říká: „Jestliže je v Sodomě alespoň deset spravedlivých, kvůli nim odpustím všem ostatním“ (srov. Gn 18,26). To, co se děje při eucharistické adoraci, dá se přirovnat k této biblické scéně: je to jako deset spravedlivých, nebo lépe řečeno jako deset, kteří berou vážně svou zástupnou roli, nastupují v následování Zástupce Krista k zástupné modlitbě jedněch za druhé, za mnohé, za všechny. Tak můžeme spolupůsobit na záchraně světa.

*Z Kirche heute 6/2006
přeložil -lš-
(Kráceno)*

Kdo uhlídá člověka?

Při četbě novin nebo sledování televize se velmi často objevují zprávy týkající se věcí, jako je korupce, zpronevěra, tunelování, nezákonné obohacování. Co si má v takové chvíli pomyslet člověk, který poctivě pracuje a každý měsíc musí pečlivě zvažovat své výdaje, aby s financemi vystačil do nejbližší výplaty?

Bohužel, stále znovu se opakuje smutná zkušenost: když se člověku podaří dosáhnout vyššího postavení s většími možnostmi, velmi snadno zneužije svého postavení nečestným způsobem k tomu, aby se obohatil. Říká se, že příležitost dělá zloděje. Něco na tom bude, protože pokušení bohatství je velmi silné a málokdo mu odolá.

Občasné zprávy, že někdo byl dopaden a usvědčen z nekalé činnosti, jsou zřejmě jen malá část toho, co se ve skutečnosti v životě odehrává. Zlo se vždy snaží zahladit za sebou všechny stopy, skrývat svou činnost, ztěžovat možnost odhalení a nastolení spravedlnosti. Každý odpovědný člověk si jistě přeje, aby zla bylo co nejméně. A věrme, že si to přejí i lidé, kterým jsme svěřili správu veřejných věcí.

Problém je v tom, že ani ty nejlepší zákony nedokážou uhlídat všechny lidi, předvídat všechny situace a odhalit všechny případy. Zlo je proti dobru stále ve výhodě a podvodníci dokážou velmi dovedně využít všechny mezery v zákonech. Hromadění stále nových zákonů není řešením. Čím více zákonů má společnost, tím horší je její situace. Množství zákonů jen poukazuje na množství problémů, které musí společnost ustavičně řešit.

Samozřejmě ideálem by bylo minimální množství zákonů, ale to by naši společnost museli tvořit uvědomělí a svědomití lidé. Museli by ji tvořit lidé, kteří se i bez zákonů chovají čestně, kteří nepotřebují po celý život příkazy a donuco-

vání, lidé, pro které je čestnost základním a normálním způsobem života.

To je však ideál, kterého na zemi asi nikdy nedosáhneme, ale ke kterému bychom se nicméně měli alespoň přibližovat. Jakou cestou?

Zřejmě není jiné cesty než výchova svědomí. Stále platí, že atomová bomba v rukou svěťce je méně nebezpečná než kámen v ruce zločince. Svědomí a pocit odpovědnosti jsou tím nejsilnějším strážcem, který dokáže uhlídat člověka. Každého člověka jednotlivě, na každém místě a v každé situaci. I tehdy, když ho nikdo nevidí a kdy je ve velkém pokušení vykonat něco nečestného, co mu nikdo nebude moci dokázat.

Kolik námahy a financí bychom ušetřili, kdyby lidé měli v sobě odpovědnost a svědomí! Proto je tak důležitá úloha Církve, která usiluje o výchovu lidského svědomí. Církve přistupuje ke každému člověku zvlášť. Každého zve k osobnímu setkání s Bohem, k tomu, aby prožíval svůj život odpovědně pod Božím pohledem. Stačí, když si připomeneme praxi svátosti smíření, při které si člověk musí uvědomit své hříchy, vyznat je, litovat jich a učinit rozhodné kroky k nápravě. Kromě odpuštění dochází tak k formování svědomí a upevňování odpovědného přístupu k životu.

Vychovávat lidi k odpovědnosti není jednoduchý úkol, ale úsilí Církve v tomto směru je tím nejsprávnějším úsilím.

*Podle Don Bosco dnes
3/2006*

Úcta k svatým Cyrilu a Metoději v dějinách

Ejhle, oltář Hospodinův září, přesvatá nám obět nastává, kterou po tisíc let s jasnou tváří otčina den ze dne konává.

I. Znovu po tisíci letech (863–1863)

To jsou slova důvěrně známé písně (Jedn. Kancionál, č. 829), milé pro sluch i pro srdce – i pro oči, které dovedou vidět na oltáři Obět Kristovu i svatých Cyrila a Metoděje i obětavost jejich lidu pro Pravdu a pro děti. Časový údaj – 1000 let – nás přivádí k jejímu původu.

Slova z básnil P. Jan Nepomuk Soukop (nar. 1826 v Třebíči, posledně farář v Doubravici nad Svitavou), kněz a básník velmi ušlechtilý, zemřel v r. 1892. V roce 1927 byl pietně pohřben na severní straně kaple Cyrilly na Velehradě. Této slavnosti se zúčastnilo také 800 poutníků křesťansko-sociálního dělnictva – z toho 50 krojovaných havířů z Ostravy, mons. Jan Šrámek aj. (Cinek s. 553; Kolísek, s. 42).

Nápěv je od P. Pavla Křížkovského (nar. 1820 v Holasovicích ve Slezsku, od r. 1845 člen řádu augustiniánů na Starém Brně); r. 1863 zpíval tisícičlenný sbor jeho „Hvězdy dvě se z Východu“ při cyrilometodějské slavnosti v Brně – Lužánkách (Kolísek s. 33n; Beneš Josef, s. 211–219). Roku 1872 byl povolán olomouckým arcibiskupem Fürstenbergem za ředitele katedrálního kůru, zemřel r. 1885 v Brně.

Píseň vznikla v ovzduší příprav na jubilejní rok 1863. To byl ten tisíc od příchodu svatých soluňských bratří Cyrila a Metoděje, našich duchovních otců a pravých pastýřů. Jejich osobní svatost a bolest pomáhala udržovat v našem lidu život svaté víry a probouzet i národní sebeuvědomění. Chystala se velkolepá slavnost vděčnosti, úcty a naděje.

Z podnětu pastoračního kněžstva požádal olomoucký arcibiskup Bedřich Fürstenberg Kongregaci pro posvátné obřady v Římě, aby svátek svatých Cyrila a Metoděje, slavený 9. března, byl přeložen na 5. července, který v roce 1863 připadl na neděli. Takový návrh vzešel zřejmě z citlivého ohledu na kající dobu svatopostní (v březnu), v níž by se liturgická slavnost nemohla náležitě rozvinout, a s ohledem na lid, který v březnovém předjaří, byť už mohl cestovat po železnici, ale velkým dilem putoval pěšky, by se oslav jen stěží mohl zúčastnit. Mimoto počátkem července – po senoseči a ještě ne o žních – je lid volnější od polních prací.

V úředním věstníku olomoucké Arcibiskupské konsistoře ze dne 26. 5. 1863 (č. 3374) je k věci uveřejněno apoštolské Breve ze dne 5. 2. 1863 s požadavkem, aby bylo ve vhodný čas oznámeno z kazatelny věřícímu lidu ve srozumitelném domácím jazyku.

Text apoštolského Breve navazuje na žádost arcibiskupovu, chválí úmysl oslavit 1000. výro-

čí příchodu svatých věrozvěstů a pokračuje:

„Tito světcí přivedli ke křesťanské víře mnoho kmenů oněch krajín i s jejich králi – a byli počtění od Svatého stolce hodností biskupskou – a rozhlásili zvuk slova Božího až do nejvzdálenějších zemí Moravy, a to s velkým duchovním užitekem.

A tedy proto, aby tito světcí nebyli připraveni o slavnost oktávy, nepřestávají moravští biskupové – spolu se sobě svěřeným věřícím lidem – naléhavě žádat o privilegium přeložení svátku natrvalo. Kromě toho o této slavnosti a během její oktávy bývají pořádány četné poutě zbožného lidu i ze vzdálených končin a letní období lépe vyhovuje zástupům prosebníků a všem věřícím Moravy, kteří začátkem měsíce července – jak vysvětleno – nezanedbají tolik z každodenních pracovních povinností a mohou se tak svobodněji věnovat úkonům zbožnosti. Podepsaný sekretář Kongregace posvátných obřadů všechny tyto záležitosti vyložil věrně, jak je toho povinností, Svatému otcí.

Svatý otec přijal vlídně tuto žádost a dovolil, aby se na celém území Moravy – kam až jen toto území sahá – od nynějška svátek svatých Cyrila a Metoděje, biskupů a patronů – jak navenek, tak v liturgii – slavil ritem duplexu první třídy s oktávou místo 9. března dne 5. července. Posvátná čtení během ok-

távy a v samotný den oktávy se musejí vzít z Římského lektionáře a musejí se dodržet příslušné rubriky. Jakákoli opačná ustanovení jsou neplatná.

Dne 5. února 1863

Patrizi, biskup portuenský a kardinál u sv. Rufíny, prefekt Kongregace posvátných obřadů, v. r.

D. Bartolini, sekretář Kongregace posvátných obřadů, v. r.“

Konsistoriální věstník pak připouje liturgické a organizační pokyny pro náležitou oslavu jubilea, z nichž vyjímáme:

V neděli 5. července 1863: v olomoucké katedrále v 8.00 hod. kázání v řeči německé a mše svatá.

Ve 14.00 kázání v řeči moravské, nešpory, průvod s Nejsvětější Svátostí, svátostné požehnání.

Obdobný pořad ve všední dny po celou oktávu: v pondělí, ve středu a v pátek kázání německy; v úterý, čtvrtek a v sobotu kázání moravsky. V neděli 12. července pořad obdobný.

Farář velehradský se má postarat, aby mše svaté během oktávy sloužili preláti s privilegiem užívat biskupské insignie.

Byl předložen rozpis poutí z celé diecéze pro 46 děkanátů, také např. děkanát Hlučín, Bruntál, Ketř (nyní na polském území). Za pořádek a duchovní obsah procesí odpovídal pověřený kněz za pomoci vhodných laiků.

Zahajovací mši svatou v olomoucké katedrále sloužil arcibiskup Bedřich Fürstenberg, v brněnské katedrále biskup Antonín Arnošt Schaffgotsche, na Velehradě pražský arcibiskup kardinál Bedřich Schwarzenberg.

Počet poutníků na Velehradě byl odhadován 5. července na 100 000, 12. července na 80 000 (Cinek, str. 175 a 183). Během roku 1863 prošlo Velehradem přes půl milionu poutníků (Kolísek, str. 91). Závěrečnou mši svatou na Velehradě sloužil arcibiskup Fürstenberg.

Sv. Cyril a Metoděj spolu se sv. Klimentem, Naumem, Sávou, Aganangelem a Gorazdem podle vyobrazení z kláštera Kicevo v Makedonii

Také v Římě vydal kardinál Patrizi 28. prosince 1862 zvláštní list k jubilejnímu roku a zahájil oslavy již 1. ledna 1863 v chrámu sv. Jeronýma. Na památku tohoto jubilea byla v Římě založena jihoslovanská kolej. Římské oslavy vyvrcholily 5. července 1863 pontifikální mší sv. hlaholskou u sv. Jeronýma a latinskou mší sv., kterou sloužil kardinál Bazzari. Při této mši zpívala papežská kapela a slavný skladatel Franz Liszt (1811–1886) hrál na varhany. Ten také složil k této příležitosti hymnus o sv. Cyrilu a Metoději na slova M. Puciče. Tento hymnus byl tehdy zpíván poprvé. (Tkadlčík, str. 34)

Nabízí se nám povzbudivé a zřejmě pravdivé zjištění: podle toho, co následovalo, došlo v roce 1863 k oživení znalostí o svatých bratřích i úcty k nim a rozšíření jejich posvěcujícího vlivu. Volba letního termínu k oslavám příchodu svatých Cyrila a Metoděje k tomu jistě v hojně míře přispěla.

* * *

Povšechně je známo, k čemu všemu došlo po smrti svatého Metoděje, jaký byl osud jeho žáků a jeho díla v českých zemích. Důkladnější znalost událostí by nám dodala jistoty a účinnosti naší úcty a lásky.

Z bolestí a slávy Metodějovy si dovolím aspoň tuto poznámku: Po vyšetření Metodějova žalářování ze strany pasovského biskupa Hermanricha mu napsal papež Jan VIII.: „K oplakávání tvé nepravosti by sotva stačil pramen slzí, jak praví prorok Jeremiáš... Našeho bratra a biskupa Metoděje jsi trestal žalářem a delší dobu jsi ho trýznil v tuhé zimě a v hrozných deštích pod širým nebem. Ve zběsilosti své tak daleko jsi se zapomněl, že bys ho býval udeřil koňským bičem ve sboru biskupů, kdyby druzí nebyli bývali tomu zabránili.“ – Obnovení diecéze srémské bylo uznáno na

obou stranách právem... A Metoděj se mohl vrátit na Moravu.

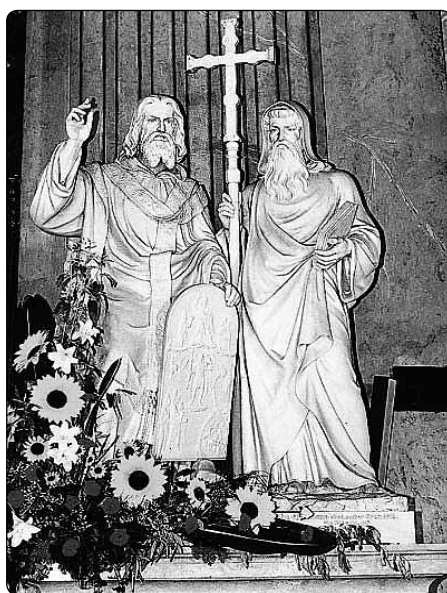
K tomu uvádí lublaňský profesor František Grivec (Konstantin und Metod, Lehrer der Slaven, 1960), že mniši kláštera v Niederaltaichu, dosud existujícího, se rozhodli, že na odčinění urážek, kterých se jejich předchůdci dopustili na svatém Metoději, přijmou východní (byzantský) obřad. Členové Akademického pěveckého sdružení Moravan navštívili při svém zájezdu do Německé spolkové republiky klášter v Niederaltaichu. Opat kláštera jim potvrdil zprávu Grivcovu: sedm členů konventu vskutku přijalo východní obřad z úcty k Metodějovi jako pokání za Hermanricha (Dominik Pecka v Katolických novinách 23. 11. 1969).

II. Svátek a svatořečení

Svatý Cyril zemřel v Římě 14. února 869.

Svatý Metoděj zemřel na Velehradě 6. dubna 885.

Oba bratři – Konstantin-Cyryl a Metoděj – byli od lidí i autorit uznáváni za světce. Spontánní úcta a aklamace lidu – později také vyzdvižení ostatků a jejich přenesení na místo vhodnější k uctívání – byly v Církvi považovány za svědectví o úctě k světcům. (Podrobněji viz: Henryk Misztal, Svátí a blahoslavení laici, překlad z polštiny, Ma-

tice cyrilometodějská, Olomouc, 2004, str. 99–106.)

Nepochybným svědectvím o svatosti sv. Cyrila je rozhodnutí papeže Hadriána II. vystro-

jit mu pohřeb jako papeži a uložit jeho ostatky v kostele svatého Klimenta (jak je snad všeobecně známo).

K náležitému uspořádání cyrilometodějského kultu mohlo dojít teprve zásahem církevní autority a stalo se to za součinnosti a na podnět světské moci, totiž Karla IV. Ale i tak je podivuhodné, že po 374 letech od založení pražského biskupství, kdy cyrilometodějský kult byl vyloučen z církevního života, a po 251 letech od zániku sázavského kláštera, kdy byl tento kult nadobro přerušeno, cyrilometodějská památka v Čechách nezánikla, ale rozvinula se novou silou v době Karla IV.

Císař Karel IV. ještě jako markrabě moravský požádal r. 1346 papeže Klimenta VI., aby dovolil zakládat v Čechách benediktinské kláštery se slovanskou bohoslužbou a pozvat sem charvátsko-hlaholské mnichy. Papež konstitucí z 9. 5. 1346 dovolil založit pouze jeden klášter a pověřil pražského arcibiskupa Arnošta z Pardubic, aby jej ustavil. Karel IV. už jako král český vydal zakládací listinu 21. 11. 1347 a postavil nový klášter a chrám pod ochranou P. Marie a také „ob reverentiam et me-

moriam gloriosi confessoris beati Jeronimi... Cirillique, Methudii, Adalberti et Procopii, patronorum dicti regni Bohemie“ (k uctění a památce slavného vyznavače blahoslaveného Jeronýma... Cyrila, Metoděje, Vojtěcha a Prokopa, patronů řečeného království Českého). Zde poprvé v úřední listině, mající platnost v oboru nejen státním, ale i církevním, jsou jmenováni Cyril a Metoděj uprostřed jiných uznaných světců, je jim zasvěcen klášter a také klášterní kostel a jsou uvedeni jako „patronové království českého“. A poněvadž se to stalo s vědomím a se schválením nejvyšší církevní autority, mohlo to být pokládáno za „canonizatio aequipollens“ – úkon se stejnou platností jako svatořečení. (Tkadlčík s. 20–21)

Ve statutech olomouckého biskupa Jana r. 1349 se nařizuje svěcení svátku sv. Cyrila a Metoděje dne 9. března, což je bezmála uprostřed mezi úmrtnými dny slovanských apoštolů (Cinek, Velehrad víry, str. 26). Totéž vyžadoval biskup Jan ze Středy (1364–1380), jenž byl kancléřem Karla IV.

Ve statutech Jana XXII. jsou Cyril a Metoděj označeni jako beatissimi et gloriosissimi Confessores Christi et episcopi Cyrillus et Methodius et sancti patres et apostoli et patroni precipui nostri – nejblessavenější a slavní vyznavači Kristovi a biskupové Cyril a Metoděj, svátí to otcové a apoštolé a naši hlavní patronové.

V latinském misálu olomouckém z r. 1505 (v archivu olomoucké Kurie) se uvádí úplný mešní formulář ke cti sv. Cyrila a Metoděje dne 9. března. K témuž dni je uveden tento svátek v nástěnném kalendáři olomouckého arcibiskupa Tadeáše Trauttmansdorfa z roku 1816 (v kanceláři kuriálního archivu).

Skvělým dozvukem slavnosti v roce 1863 bylo svěcení nového oltáře pro velehradský chrám dne 15. srpna 1868 na památku

biskupského svěcení svatého Metoděje před tisíci lety (868). Oltář věnoval Velehradu arcibiskup Fürstenberg již v roce 1864. Svěcení bylo ponecháno až k roku 1868. Poutníků se šlo 80 000. A den před vlastní slavností doprovázeli poutníci arcibiskupa průvodem od slavnostní brány naproti Modré do svatyně velehradské (Cinek, str. 222).

III. Nový rozvoj idey cyrilometodějské

Ve druhé polovině 19. století vyniká osobnost kardinála Fürstenberga (1813–1892). Ten si byl naprosto zodpovědně vědom toho, že je nástupcem svatého Metoděje. Naroděn ve Vídni, byl na kněze vysvěcen v Olomouci (1836) a zde též konsekrován na biskupa (1853). Založil chlapecký seminář v Kroměříži, zavedl jazykovou rovnoprávnost v konsistoři a matrikách, v letech 1873–1890 regotizoval olomoucký dóm a přistavěl k jeho straně vznosnou (byť snad neznámou a opomíjenou) kapli svatých Cyrila a Metoděje. Přičinil se o oslavy blahorečení kněze Jana Sarkandra (1860). Dočkal se taktéž vydání slavné encykliky Lva XIII. *Grande munus* (Vznešený úkol, 1880).

Touto encyklikou rozšířil papež kult svatých Cyrila a Metoděje, doposud schválený jen jako místní, na celou církev. Byl to vlastně nejslavnostnější způsob svatořečení. Encyklika – také proto, že hovoří téměř pro rockým duchem o Slovanech, – vyvolala velké nadšení u katolických Slovanů a dala podnět k děkovné pouti Slovanů do Říma v r. 1881.

Arcibiskup Fürstenberg zemřel r. 1892 na Hukvaldech a své vzkříšení očekává v přízemí hlavní dómské věže v Olomouci. Miléniové oslavy svatých Cyrila a Metoděje takřka roztočily živou spirálu studia a lásky, označenou nám už povědomými jmény: František Snopek, Josef Vajs, Franc Grivec, Josef Vašica, František Cinek, Antonín Cyril

Stojan, František Dvorník, Bohumil Zlámal († 1984), až k našim dnům, pokud ovšem chceme přemýšlet, věřit a milovat...

A roztočila se spirála cyrilometodějských unionistických sjezdů na Velehradě (1907, 1909, 1911, 1924, 1927, 1932, 1936).

V roce 1928 poctil papež Pius XI. velehradský chrám titulem Basilica minor (bazilika menší), v roce 1932 připojil k titulu velehradské baziliky Panny Marie Nanebevzaté také spolupatrony svatého Cyrila a Metoděje.

V roce 1969 jsme putovali do Říma k hrobu sv. Cyrila (1000 účastníků spolu se Slováky). V r. 1980 i svým listem *Egregiae virtutis* (31. 12. 1980) určil Jan Pavel II. svatě Cyrila a Metoděje za spolupatrony Evropy: „S plným vědomím a po zralé úvaze, z plnosti apoštolské moci prohlašuji a natrvalo ustanovuji svatého Cyrila a Metoděje za nebeské spolupatrony Evropy u Boha, se všemi poctami a liturgickými výsadami, které náležejí hlavním místním patronům.“

V r. 1985 poslal Velehradu Zlatou růži. K 1100. výročí smrti sv. Metoděje ji přivezl dne 7. 7. 1985 na Velehrad delegát Svatého otce kardinál Agostino Casaroli. (Zlatou růži dostaly zatím mariánské svatyně: Guadalupe v Mexiku, Lurdy ve Francii, Čenstochová v Polsku a naše bazilika velehradská.)

Interiér baziliky Panny Marie Nanebevzaté na Velehradě

Jan Pavel II., první papež slovanského původu, navštívil Velehrad 22. dubna 1990. V pozdravném projevu ohlásil svolání biskupského synodu pro Evropu.

Velehradská bazilika

Ten se sešel v Římě a deklarace z tohoto synodu byla vydána ve Vatikánu 13. 12. 1991.

Tím se dostáváme až k dnešním Dnům lidí dobré vůle na Velehradě. Z novějších informací připojme: V den sv. Cyrila a Metoděje, který je v Polsku slavený 14. února, bylo letos v Sandoměři ustanoveno Centrum polsko-české spolupráce – za účasti našeho olomouckého arcibiskupa Jana Graubnera (Oldin 2006, 4, str. 6).

IV. Slovo do vlastních řad

Dílo svatých Cyrila a Metoděje a Velehrad sám mají za sebou léta tvrdých zkoušek. K velmi bo-

lestným jistě patří rok 1421, když 12. ledna došlo k útoku našich husitských předků pod vedením Bedřicha ze Strážnice a Tomáše z Vizovic. Následovalo upálení opata Jana a 4 dalších cisterciáků. Pak následovaly všeobecné útrapy třicetileté války (1618–1648), hmotné a duchovní zpustošení země i lidu a rok 1784 (27. září), kdy císař Josef II. zrušil velehradský klášter, který byl vydrancován a jeho knihovna rozmetána. – A patrně ti všichni iniciátoři byli vlastně křesťané!

Jaká to výzva do našich řad a srdcí! Abychom byli křesťany, jak se patří!

V naší arcidiecézi je dnes 16 farních kostelů zasvěcených svatým Cyrilu a Metoději, 8 kostelů filiálních a 46 kaplí (ať samostatných nebo v budovách).

A velehradská bazilika – podobně jako katedrála v Olomouci – se opravuje.

Velehrad i katedrála budou tedy zářit. Důležité je, aby v nich zářil Hospodinův oltář a na něm oběť Kristova spolu s obětí naší vůle, našeho chtění. Pak mohou zářit i naše oči i naše skutky.

„Nechť tvůj oltář nikdy neuhasne...“

O to je třeba se modlit a také pro to něco udělat.

P. Erich Pepřík

Použitá literatura:

1. Vojtěch Tkadlčík, Cyrilometodějský kult na křesťanském Západě, Matice cyrilometodějská, Olomouc 1995.
2. František Cinek, Velehrad víry, Olomouc 1936.
3. Alois Kolisek, Cyrilo-metodějství u Čechů a Slováků, Brno 1935.
4. Pojsl – Hyhlík, Velehrad v památkách osmi století, 1997.
5. Petr Pracný, Český kalendář světců, Praha 1994.
6. Pepřík, Cyrilometodějský máj, soukromý strojopis, 1969.
7. Henryk Misztal, Svátí a blahoslavení laici, Matice CM, Olomouc 2004.
8. Josef Beneš, Ač zemřeli, ještě mluví, Česká katolická charita, Praha, 1964.

ONDŘEJ PROTOKLITOS – pokračování ze str. 2

aby se poklonili Bohu Izraele o velikonočních svátcích. Ondřej a Filip, dva apoštolové s řeckými jmény, posloužili jako tlumočníci a prostředníci této malé skupiny u Ježíše. Pánova odpověď na jejich otázku – jak je tomu často v Janově evangeliu – je záhadná, ale právě tak odhaluje bohatý význam. Ježíš říká dvěma učedníkům a skrze ně řeckému světu: *Přišla hodina, aby byl oslaven Syn člověka. Vpravdě pravím vám, jestliže pšeničné zrno nepadne do země a nezemře, zůstane samo. Jestliže však zemře, přinese hojný užitek (12,23–24).*

Co znamenají tato slova v této souvislosti? Ježíš tím chce říci: Ano, k setkání mezi mnou a Řeky dojde, nikoliv však jako krátký rozhovor mezi mnou a několika osobami, které přivádí především zvědavost. Mou smrtí, zobrazenou pšeničným zrnem, které padlo do země, nadejde hodina mé oslavy. Z mé smrti na kříži vzejde velká plodnost: mrtvé pšeničné zrno – symbol mne ukřížovaného – stane se ve zmrtvýchvstání chlebem života pro svět; bude světlem pro národy a kultury. Ano, setkání s řeckou duší, s řeckým světem se uskuteční v oné hloubce, jakou naznačuje příběh pšeničného zrna, které do sebe vstřebává sílu země a nebe a stane se chlebem. Jinými slovy – Ježíš předpovídá řeckou církev, církev pohanů, církev světa, jako plod své Paschy.

Apoštol byzantské církve

Podle velmi starých tradic bylo k Řekům posláno toto slovo v Ondřejovi nejen jako tlumočnickovi několika Řeků při uvedeném setkání s Ježíšem, ale pokládají ho za apoštola Řeků v letech, která následují po Velikonocích. Informují nás, že zbytek svého života byl hlasatelem a tlumočnickem Ježíšovým pro řecký svět. Jeho bratr Petr dospěl z Jeruzaléma přes Antiochii až do Říma, aby zde uskutečňoval své univerzální poslání; On-

dřej byl naopak apoštolem řeckého světa: tak se nám oba jeví v životě i ve smrti jako praví bratři – toto bratrství, které vyjadřuje symbolicky zvláštní vztah mezi Stolcem v Římě a v Konstantinopoli, církvemi to opravdu sesterskými.

Ondřejova mučednická smrt

Další tradice, jak bylo naznačeno, vypráví o Ondřejově smrti v Petrasu, kde rovněž on podstoupil smrt ukřížováním.

Sv. Ondřej

V tomto posledním okamžiku, tedy podobně jako jeho bratr Petr, žádá, aby byl přibit na jiný kříž než Ježíš. V jeho případě se jednalo o kříž ve tvaru písmene X, tzv. ondřejovský kříž. Slyšme, co měl říct při té příležitosti podle starého vyprávění, které nese titul „Umučení Ondřejovo“: „Buď zdrav, kříži, zasvěcený tělem Kristovým, který ses stal ozdobou jeho údů, jako by to byly drahocenné perly. Dříve než Pán na tebe vystoupil, naháněl jsi pozemský strach. Nyní však, obdařen nebeskou láskou, jsi přijímán jako dar. Věřící vědí, pokud jde o tebe, jakou radost obsahuješ, kolik darů máš připravených. Přicházím tedy k tobě jistý a plný radosti a také ty mě přijmi jako učedníka toho, který byl na tobě pověšen... Ó blažený kříži, který jsi přijal majestát a krásu Pánových údů! Vezmi mě a odnes mě daleko od lidí k mému Mistru, aby mě skr-

PLÁNOVANÉ ZAHRAČIČNÍ CESTY BENEDIKTA XVI.

Papež odcestuje nejdříve do Španělska na Světové setkání rodin. Jeho pobyt 7.–8. července bude trvat 30 hodin. Ve dnech 9.–14. září navštíví rodné Bavorsko, kde ho uvítají města Mnichov, Altötting, rodné město Markt/Inn, Řezno a Freising. V listopadu ho čeká důležitá cesta do Turecka, kde se o svátku sv. Ondřeje setká v Istanbulu s patriarchou Bartolomějem. V září 2007 chce navštívit rakouské poutní místo Mariazell.

EKUMENICKÉ VAROVÁNÍ

Kardinál Walter Kasper varoval anglikánské církevní společenství před biskupským svěcením žen. Podle jeho slov musí být biskupové nástrojem jednoty. Jestliže biskupské svěcení vytváří schizma a blokuje tak cestu k jednotě, děje se něco krajně protikladného. Rozhodnutí vysvětit ženu na anglikánskou biskupku by vážně ovlivnilo ekumenický dialog. Není to tedy pouze vnitřní anglikánská záležitost, nýbrž mělo by to vážné následky pro katolicko – anglikánské vztahy.

CÍRKEV ÚSPĚŠNÁ V BOJI PROTI AIDS

P. Alick Mbanda z biskupství diecéze Ndola v Zambii podal v Königsteinu výmluvné svědectví o účinné pomoci, kte-

rou v této zemi poskytuje katolická církev v boji proti Aids. Tato nemoc decimuje tamní obyvatelstvo a snížila vyhlídky na dožití z 60 let v roce 1990 na 37 v roce 2005. Aids dosáhl v Zambii rozměry epidemie. Katolická církev se k této katastrofě postavila čelem. Jednak rozděljuje potřebné léky, jednak provádí katecheze o potřebě zdrženlivosti. Především díky apoštolátu laiků podařilo se rozvinout účinné programy pro mládež, které ji vedou ke zdrženlivosti a vysvětlují nebezpečí nákazy. Díky této kampani přestal počet onemocnění stoupat. Všem, kteří chtějí uzavřít manželství, doporučuje se HIV-test. Nevládní organizace sice stále operují s kondomy, ale jejich používání je něco jako „volná jízdenka“ k příležitostnému volnému pohlavnímu styku, který silně zvyšuje riziko nákazy.

SDM 2008

Světový den mládeže 2008 v australském městě Melbourne se má stát pro mládež „injekcí duchovních hodnot“. Měl by mládeži pomoci znovu objevit Ježíše Krista. Setkání má dát australským farnostem novou životní sílu. Podle australských salesiánů bude SDM 2008 znamenat silný misijní impuls, který má v mladých srdcích zapálit oheň apoštolské horlivosti.

Kath-net

ze tebe přijal ten, který mě skrze tebe vykoupil. Buď zdrav, kříži, opravdu, buď zdrav!“ Jak je vidět, je zde hluboká křesťanská spiritualita, která vidí v kříži nejen nástroj mučení, nýbrž navíc nesrovnatelný prostředek plného připodobnění Vykupiteli, pšeničnému Zrnu, které padlo do země. Musíme se z toho naučit velmi důležité lekci: naše kříže získávají hodnotu, jestliže je pokládáme za součást Kristova kříže, za odlesk jeho světla. Pouze z toho kříže jsou naše utrpe-

ní zušlechtěna a získávají svůj pravý smysl.

Apoštol Ondřej nás tedy učí ochotně následovat Ježíše (srov. Mt 4,20; Mk 1,18) a mluvit o něm s nadšením k těm, které potkáváme, a především nás učí, abychom s ním pěstovali vztah pravé rodinnosti, vědomi si dobře toho, že jen s ním můžeme najít poslední smysl svého života a své smrti.

Bollettino Vaticano 14. 6. 2006
Mezititulky redakce Světla

EDITORIAL – pokračování ze str. 2

mezi vámi ať tomu tak není. Kdo chce být mezi vámi velký, ať je služebníkem všech.“ Ohlédneme-li se poctivě zpět, nemůžeme bohužel říct, že bychom měli v této věci zcela čisté svědomí. Kořenem mnoha bolestných skutečností z dávné i nedávné minulosti, které nám dnes působí bolest a které Církvi často nikoliv bezdůvodně předhazují také její nepřátelé, je právě skutečnost, že jsme se tomuto Ježíšovu odkazu nejednou zpronevěřili. Kolik pohoršení a ran tím bylo způsobeno, kolik kritiky si tím Církve vysloužila!

Historická zkušenost nás opravdu učí, že období, kdy Církve dosáhla nejen volnosti, ale přímo suverenity, nepatří beze zbytku k jejím nejslavnějším obdobím. Vnější rozmach nebyl vždy doprovázen skutečným vnitřním rozkvětem. Pro příklady nemusíme chodit daleko. Ať si to otevřeně přiznáváme nebo ne, je skutečností, že již šest století vlečeme s sebou jako břemeno smutné dědictví a důsledky tragického rozvratu, jaký může Církve postihnout právě za situace, kdy má, jak se zdá, všechno ve své moci a nic vnějšího ji neohrožuje. Vždy si totiž s sebou nese vnitřního nepřítele, který se ani nepotřebuje prokopat do domu, takže se nakonec projevuje jako mnohem záluďnější a zhoubnější.

Připomínají nám to rok co rok „slepené“ státní svátky na počátku července. Vynaložilo se nemalé úsilí, aby se překonal jejich „konkurenční charakter“, ale máme-li být k sobě upřímní, nemůžeme popřít, že mezi tím, co nám přinesli svatí věrozvěstové, a tím, co hlásal kazatel v Betlémské kapli, je zásadní rozpor. Bohužel už na samém začátku našich křesťanských dějin se setkáváme s tím, že i naši první apoštolové měli co do činění nejen s pohan-

stvím, ale i s osobními ambicemi a mocenskými zájmy představitelů hierarchie, kteří zcela zapomněli na Pánovo doporučení o služebném charakteru Božího království.

V slavné době, kdy se v Praze psaly nejen naše, ale i evropské dějiny, kdy začala stavba svatovítské katedrály, hradu Karlštejna a byla založena naše nejstarší univerzita, byla situace v Církvi v Evropě ve skutečnosti ještě mnohem neutěšenější a povážlivější než dnes. Dva papežské dvory, biskupové, koncil, kněžstvo, univerzity, panovníci, řády i lid z ulice byli sice ještě všichni v jedné katolické církvi, ale ve skutečnosti chtěl kdekdo táhnout ve svém zájmu za svůj provaz. Církve byla rozhádaná a rozervaná dříve, než ji tzv. reformátoři a panovníci roztrhli definitivně. Mistr Jan Hus není mučedníkem za pravdu, ale politováníhodná oběť neutěšených vnitrocírkevních a vnitrostátních poměrů a pochopitelně také vlastní povahy a osobních omylů. Tak jako je zidealizovaná a neskutecná jeho postava v sousoší na Staroměstském náměstí, tak je zidealizovaný i v představách většiny národa. Celá tato záležitost je ovšem tak protkána tendencemi a zakořeněnými emocemi a tak nacionalisticky i nábožensky zmyšlenkována, že se sotva kdy dosáhne shody o objektivní pravdě. Zdá se, že tento národ včetně mnoha katolíků už ani nemá zájem, aby se dobral skutečné pravdy. Před šesti lety se rozšířila pověst, že je konec sporům, protože papež Husa rehabilitoval a přiznal mu titul reformátora. Přibyla tak jen další mystifikace k těm všem, kterými je tato postava obestřena. Jan Pavel II. ve skutečnosti pouze vyslovil očekávání, že „husovská komise“ prověří, jaké místo zaujímá Jan Hus mezi reformátory.

Co se rozumí pod pojmem reformátor? Není to žádný čestný titul, který se v Církvi oficiálně přiznává. Církve jistě má své významné reformátory. Ti se především vyznačovali velkou osobní svatostí a jejich apoštolská horlivost a úsilí o obnovu se nakonec v Církvi projevy jako velké požehnání. Mezi takové reformátory patří např. velcí papežové Řehoř a Lev, sv. Kateřina Sienská či sv. Terezie z Avily a řada dalších. Dějiny však hovoří ještě o osobnostech jiného druhu, které vystupovaly jako reformátoři, ale výsledkem jejich „reform“ nebyla obnova svatosti a opravdové zbožnosti v Církvi, ale rozkol, rozvrat a bolestné rány zasazené Církvi i národům. Německá reformace roztrhla tělo Církve i Evropy a uvrhla ji do neslýchaného strádání třicetileté války. Anglická reformace v tom pokračovala a zropila anglickou půdu krví četných mučedníků. „Česká reformace“, která obě tyto reformace předcházela, vyústila v běsnění božích bojovníků, kteří by dnes museli být postaveni do jedné řady s fanatickými náboženskými teroristy. Pustošili a vraždili bez lítosti nejen ve vlastní zemi, ale i široko daleko v Evropě. Jejich vojenské úspěchy mohou udivovat, ale jako takové patří do oblastí válečné strategie a taktiky a nikoliv teologie. Fyzická ani početní převaha nemůže být kritériem pravdy. To bychom dávali za pravdu všem totalitám.

Mezi jaké reformátory tedy můžeme zařadit Mistra Jana Husa? Církve není možno reformovat hlásáním bludných učení. Násilí, které provází nepravé reformace, dokazuje zcela jasně, že bludné nauky nejsou jen věci teologických sporů, ale mají i své praktické důsledky v rozvrácení existujícího řádu. Kdyby komunistům na tom záleželo, mohli si záminku ke svým zásahům proti církevnímu majetku

a řeholním společností najít již v Husově učení.

Užitečnější než spory o Husovu osobu je pro nás objektivní pohled na roli lidského činitele, jehož selhávání může vytvořit konstelaci tak vyhocených situací, že to poznamená osudy Církve a národů na mnoho století. Když se podíváme na ono období našich dějin objektivněji a podrobněji, zjistíme, kolik současných nešvarů v Církvi i v politice má u nás velmi starou tradici. Mělo by nám to připomenout, jak velká je odpovědnost jednoho každého za všechno, co koná i mluví, především pak tehdy, když je postaven na odpovědné místo. Lidské vášně a osobní nekázeň, chamtivost, pýcha a ješitnost mají stejné kořeny a stejně neblahé důsledky v patnáctém jako jednadřicátém století.

To všechno není vůbec důvod k malomyslnosti. Jestliže nám i poslední volby statisticky dokládají, že křesťané se opět stali menšinou uprostřed jinak smýšlejícího světa, přijmeme to jako příležitost **nového začátku**, který nás v tom pravém smyslu odkazuje k duchu prvních křesťanů. Ti se nestarali o postavení ani o majetek, nemysleli na sebe, ale obětovali se spolu se svým Spasitelem za spásu světa. Je věcí právě takového autentického křesťanského sebevědomí, neoblomné věrnosti Petrovu nástupci a opravdové a zcela zjevné vnitřní pokorné radosti ze společenství s Pánem, aby přivedla všechny zbloudilé k pochopení, že to, co se stalo, když reformátoři chtěli vylepšit Církve svou neposlušností, byl veliký tragický omyl, který je možné napravit jen návratem do Otcova domu. Kéž nám v tom pomáhá přímluva a krev tisíců pravověrných mučedníků zabitých na našem území v 15. století, i když stále schází odvaha pozvednout je k zasloužené úctě oltáře.

-š-

Výzvy fatimského poselství (62)

Izraelité, vystrašení nejen z Božího ohně na hoře, která se chvěla, ale také z hromového hlasu, kterým k nim Bůh hovořil, prosili Mojžíše, aby byl jejich prostředníkem před Bohem. Když se Mojžíš vrátil od Boha, předal jim zákony, které mu dal Bůh, a pak jim řekl: *Tato slova pronesl Hospodin k celému vašemu shromáždění na hoře z ohně, oblaku a mlhy mohutným hlasem. Nic nepřipojil, ale napsal je na dvě kamenné desky a předal mi je. Když jste uslyšeli hlas ze tmy, zatímco z hory šlehal oheň, přistoupili jste ke mně: všichni představitelé vašich kmenů a vaši starší. Řekli jste: „(...) Přístup blíží a naslouchej všemu, co ti řekne Hospodin, náš Bůh. Potom nám oznámíš všechno, co ti sdělil Hospodin, náš Bůh. My poslechneme a budeme tak jednat.“ Hospodin slyšel vaše slova, když jste ke mně mluvili. Řekl mi: „Slyšel jsem slova tohoto lidu, která ti řekli. Dobře všechno pověděli. Kdo zaručí, aby bylo jejich srdce takové, že by se mě báli a zachovávali všechny mé příkazy po všechny dny, takže by se navždy dobře dařilo jim i jejich synům?(...)“ Dbejte na to, abyste zachovávali, co vám přikázal Hospodin, váš Bůh. Neustupujte od toho napravo ani nalevo (Dt 5,22-24.27-29.32).*

Mojžíš je zprostředkovatelem Božího poselství jeho lidu. Snad proto, že nikdo jiný není schopný jednat přímo s Bohem? To Bůh volí a dává schopnosti a dary nutné pro naplnění poslání, které každému svěříje. Bázeň, kterou má Bůh na mysli – *srdce takové, že by se mě báli* – je láska, která nás má vést k tomu, že ho nechceme urážet, abychom neztratili jeho přátelství a jeho milost.

V Mojžíšovi vidíme znázorněnou hlavu Církve, pověřenou Ježíšem Kristem, aby nám předávala Boží zákony a slova. Musíme tudíž věřit v Boha a věřit v jeho Církev, jak Izraelité vě-

řili Mojžíšovi a řekli mu: „*Přístup blíží a naslouchej všemu, co ti řekne Hospodin, náš Bůh. Potom nám oznámíš všechno, co ti sdělil Hospodin, náš Bůh. My poslechneme a budeme tak jednat.*“ Taková musí být i naše odpověď: naslouchat Církvě, věřit v její slovo – v jistotě, že je slovem Božím to, co nám předává, a poslechnout: „*My poslechneme a budeme tak jednat.*“

Neboť jak Bůh řekl Mojžíšovi: „*Vstaň a jdi před lidem. Vědou a obsadí zemi, o níž jsem přísahal jejich otcům, že jim ji daruji*“ (Dt 10,11), tak také řekl své Církvě: „*Jděte tedy, získejte za učedníky všechny národy a křtěte je ve jménu Otce i Syna i Duchu Svatého*“ (Mt 28,19). Tak je Církev Boží vyslankyní, aby vedla jeho lid po cestách, které jí sám Bůh vyznačil prostřednictvím zákonů a nauky, jež jí svěřil. A jako Izraelité uvěřili Mojžíšovým

nařízením a poslechli je, neboť byl poslán Bohem, tak my máme poslouchat směrnice Církve, protože ona je k nám poslána Bohem.

Když vidíme nedostatky na některých z jejích údů, nemáme zakolísat a vzdalovat se od ní, protože jednotlivě jsme všichni slabí a hříšní. Avšak Církev nepřestává být kvůli tomu svatá: svatá v zákonech a v nauce, jež jí Bůh svěřil; svatá ve své hlavě, Ježíši Kristu, svém božském Zakladateli a Spasiteli; svatá v Božím Duchu, který jí oživuje a pomáhá jí, a v životě milosti, který svátosti rodí a živí.

Také v Mojžíšovi shledal Bůh nedostatky; a za trest mu neudělil milost vstoupit se svým lidem do zaslíbené země. Ale kvůli tomu nepřestával být Božím vyvoleným, aby vedl jeho lid.

Protože když Mojžíš na poušti podle Božího nařízení udeřil

do skály, pochyboval, zda z ní vytryskne voda, řekl Pán jemu a Áronovi: „*Protože jste mi neuvěřili, a tak jste neprokázali před Izraelity mou svatost, neuvedete toto shromáždění do země, kterou jim chci dát*“ (Nm 20,12). Tento úryvek Písma svatého nám ukazuje, že Bůh chce, abychom věřili nejenom v jeho věčnou existenci, ale také v účinnost jeho slova. Mojžíš splnil příkaz, který mu Bůh dal: udeřil do skály, jak mu Bůh nařídil, ale s nedostatečnou vírou a důvěrou. Měl obavu, že Bůh neucíní slíbený zázrak.

Za trest nevstoupí do zaslíbené země, ale uvidí ji jen zdálky, jak nám to říká posvátný text: *Mojžíš vystoupil z Moábských stepí na horu Nebo, na vrchol Pisgy, který je naproti Jerichu. Hospodin mu ukázal celou zemi: Gileád až k Danu, celou zemi Nef-tali, zemi Efraim a Manases, celou zemi Judovu až k Západnímu moři, Negeb, okruh planiny Jericha, města Palem, až k Soaru. Hospodin mu řekl: „To je ta země, o níž jsem přísahal Abrahamovi, Izákovi a Jakubovi: »Dám ji tvému potomstvu.« Ukázal jsem ti ji, ale nevstoupíš do ní.“ A Mojžíš, Hospodinův služebník, tam zemřel v moábské zemi podle Hospodinova slova. Byl pohřben v údolí v moábské zemi naproti Bet-Peoru (Dt 34,1-6).*

Všechno toto nám dokazuje, jaká má být pevnost našeho přesvědčení a šíře naší víry v Boha: máme věřit v nesmírnou moc jeho účinného slova, ve věčnou moudrost jeho bytí, které je pramenem života, v zákony, jimiž nám vytýčil cestu, v jeho stvořitelské a vykupitelské dílo, ve slovo jeho Slova a v nauku, kterou nás učilo, v jeho Církev, uchovatelku nauky, kterou jí svěřilo jeho Slovo, v jeho milosrdenství, v jeho odpuštění a v jeho lásku.

Ave Maria!

(Pokračování)

Přeložil P. Štěpán M. Filip OP

LITURGICKÁ ČTENÍ - pokračování ze str. 2

zachránila. Jdi v pokoji a buď zdráva, (zbavena) svého neudu!“ Zatímco ještě mluvil, přišli lidé z domu představeného synagogy se zprávou: „*Tvá dcera umřela. Proč ještě Mistra obtěžuješ?*“ Ježíš zaslechl, co se tu mluvilo, a řekl představenému synagogy: „*Neboj se, jen věř!*“ Nedovolil nikomu, aby šel s ním, jenom Petrovi, Jakubovi a jeho bratru Janovi. Přišli k domu představeného synagogy a viděli tam rozruch, lidi, jak pláčou a velmi naříkají. Vešel dovnitř a řekl jim: „*Proč jste tak rozrušeni a pláčete? Dítě neumřelo, ale spí.*“ Posmívali se mu. On však všechny vykázal ven, vzal s sebou otce dítěte i matku a své společníky a šel (do světnice), kde dítě leželo. Vzal ji za ruku a řekl: „*Talitha kum!*“, to znamená: „*Děvče, říkám ti, vstaň!*“ Děvče hned vstalo a chodilo, bylo jí totiž dvanáct let. (Lidé) byli úžasem jako bez sebe. Ježíš jim přísně přikázal, že se to nikdo nesmí dovědět, a řekl, aby jí dali jíst.

„**Zázračná medaillka**“ – přívěs na řet., zlato 14kar.: malá (14 mm) – 890 Kč, střední (16 mm) – 1 450 Kč, velká (19 mm) – 2 300 Kč, zlaté růžencové prsteny – cca 2 300 Kč (podle váhy). Zasláme na dobírku + pošt. a bal. do tří týdnů. Objednávky na adrese: L. Novotná, Wolke-rova 48, 779 00 Olomouc, mobil: 721 428 521.

Římskokatolická duchovní správa v Římově Vás srdečně zve na **Letní pouť v Římově**, která se koná **v neděli 2. července 2006** ke svátku Navštívení Panny Marie. ● Program pouti: **Sobota 1. července** – mše svatá v předvečer pouti v 18 hodin. ● **Neděle 2. července** – mše svatá v 7.15 a 9 hodin. Slavná mše svatá v 11 hodin (celebuje P. David Henzl). Během dopoledne příležitost ke svatě zpovědi. Svátostné požehnání a zakončení pouti ve 14.30 hodin.

EUCCHARISTICKÝ VÝSTAV V PRAZE 30. ČERVNA 2006 – 1. LEDNA 2007

30. VI. – 3. VII. ● 13.00 – 18.00 Bohnice – sv. Petra a Pavla (Bohnická)
 20. – 23. VII. ● 8.00 – 18.00 Dejvice – sv. Matěje (U Matěje)
 24. – 27. VII. ● 19.00 – 19.30 Karlín – sv. Cyrila a Metoděje (Karlínské nám.)
 28. – 31. VII. ● 14.00 – 18.00 Malá Strana – Panny Marie Matky ustavičné pomoci (Nerudova)
 1. – 4. VIII. ● 14.00 – 16.30 Vinohrady – sv. Ludmily (nám. Míru)
 9. – 12. VIII. ● 9.00 – 17.45 Nové Město – Panny Marie Sněžné (Jungmannovo nám.)
 13. – 16. VIII. ● 10.30 – 15.30 Hradčany – Panny Marie Královny andělů (Loretánské nám.)
 17. – 20. VIII. ● 10.30 – 15.30 Nové Město – sv. Kříže (Na Příkopě)
 21. – 24. VIII. ● 8.00 – 17.00 Nové Město – sv. Ignáce (Karlovo nám.)
 25. – 28. VIII. ● 17.00 – 19.00 Spořilov – sv. Anežky (Roztylské nám.)
 29. VIII. – 1. IX. ● 14.00 – 17.00 Podolí – sv. Michaela Archanděla (Pod Vyšehradem)
 3. – 4. IX. ● 15.30 – 18.00 Žižkov – sv. Prokopa (Sladkovského nám.)
 6. – 9. IX. ● 7.00 – 18.00 Břevnov – sv. Markéty (Markétská)
 14. – 17. IX. ● 16.30 – 17.30 Košíře – Nejsvětější Trojice (U Trojice)
 18. – 21. IX. ● 12.00 – 16.00 Řepy – Svaté Rodiny (K Šancím)
 22. – 25. IX. ● 8.45 – 11.00 a 15.00 – 18.00 Vinohrady – Nejsvětějšího Srдца Páně (nám. Jiřího z Poděbrad)
 30. IX. – 3. X. ● 8.00 – 17.30 Holešovice – sv. Antonína (Strossmayerovo nám.)
 4. – 7. X. ● 13.00 – 16.00 Staré Město – sv. Havla (Havelská)
 8. – 11. X. ● 15.00 – 17.00 Libeň – sv. Vojtěcha (Zenklova)
 16. X. ● 11.00 – 15.00 Malá Strana – K. Boromejského (Vlašská)
 17. – 19. X. ● 6.00 – 15.00 Malá Strana – K. Boromejského (Vlašská)
 24. – 27. X. ● 15.00 – 18.00 Hloubětín – sv. Jiří (Hloubětínská)
 18. – 21. XI. ● 13.00 – 18.00 Lhotka – P. Marie Královny míru (Ve Lhotce)
 23. – 26. XI. ● 15.00 – 17.00 Vysočany – Krista Krále (Kolbenova)
 3. – 7. XII. ● 19.00 – 19.30 Karlín – sv. Cyrila a Met. (Karlínské nám.)
 18. – 22. XII. ● 13.00 – 16.30 Malá Strana – sv. Tomáše (Letenská)
 28. XII. – 1. I. ● 9.00 – 17.45 Nové Město – Panny Marie Sněžné (Jungmannovo nám.)

STÁLÝ EUCCHARISTICKÝ VÝSTAV

Po – Pá – 10.00 – 16.15, Ne – 14.00 – 16.15 – Malá Strana – sv. Josefa (Josefská) ● Po – Pá (mimo první pátek v měsíci) – 12.00 – 17.30 – Staré Město – sv. Bartoloměje (Bartolomějská) ● Pá (pouze první pátek v měsíci) – 8.00 – 16.00 – Vinohrady – sv. Ludmily (nám. Míru) ● Pá 8.00 – 18.00 – Hradčany – katedrála sv. Víta, Václava a Vojtěcha (chórová kaple) ● St 16.00 – 18.00 – Malá Strana – sv. Karla Boromejského (Vlašská) ● Po (od září) 15.00 – 16.00 – Nové Město – sv. Apolináře (Apolinářská) ● Út 17.00 – 17.50 – Staré Město – sv. Jiljí (Husova) ● Čt 19.00 – 20.00 – Nové Město – Panny Marie Sněžné (Jungmannovo nám.)

Biskupství královéhradecké – Diecézní centrum pro seniory a Českomoravská Fatima Kocliřov Vás srdečně zvou na **Pout' seniorů 23. 7. 2006 v Kocliřově.**

Program: 10.00 – modlitba růžence ● 10.30 – mše sv. – hlavní celebrant Mons. Josef Kajnek, světitel biskup; kazatel Mons. Josef Suchár, biskupský vikář pro diakonii ● 12.00 – modlitba Anděl Páně ● 12.05 – občerstvení a možnost společného sdílení ● 14.00 – katecheze generálního vikáře Mons. Josefa Sochy na téma „Poselství Starého zákona pro člověka dnes“ ● 14.30 – katecheze biskupa Mons. Josefa Kajneka na téma „Nový zákon a naděje“ ● 15.00 – adorace se zpěvem – vede společnost Fatimského apoštolátu ● 16.00 – rozloučení a závěrečné požehnání. ● Od 9.00 do 10.00 a od 13.00 do 14.00 hod. – možnost ke sv. smíření.

Zajištěna **autobusová doprava** na trase: Hradec Králové (hl. vlakové nádraží, bývalý Dřevotvar v 7.00), Pardubice (Zborovské nám., zastávka MHD v 7.30), Holice (náměstí v 8.00), Vysoké Mýto (autobusové nádr. v 8.30), Litomyšl (autobusové nádr. v 8.50) – časy odjezdů jsou orientační. Cena dopravy: 160 Kč. Prosíme skupiny od 5 a více osob a zájemce o autobusovou dopravu, aby se hlásili na některém z níže uvedených kontaktů.

Kontakt: Biskupství královéhradecké – Diecézní centrum pro seniory, Velké nám. 35, 500 01 Hradec Králové, tel. 495 063 661, mobil 737 215 328 nebo 723 262 381 (pouze doprava), e-mail: dcs@diecezechk.cz.

Liturgická čtení

Neděle 2. 7. – 13. neděle v mezidobí

1. čt.: Mdr 1,13–15; 2,23–24
 Ž 30(29),2+4,5–6.11+12a+13b
 Odp.: 2a (*Chci tě oslavovat, Hospodine, neboť jsi mě vysvobodil.*)
 2. čt.: 2 Kor 8,7,9.13–15
 Ev.: Mk 5,21–43
Slovo na den: Proč jste tak rozrušeni a pláčete?

Pondělí 3. 7. – svátek sv. Tomáše

1. čt.: Ef 2,19–22
 Ž 117(116),1,2
 Odp.: Mk 16,15 (*Jděte do celého světa a hlásejte evangelium. Nebo: Aleluja.*)
 Ev.: Jan 20,24–29
Slovo na den: Vztáhni ruku a vlož ji do mého boku.

Úterý 4. 7. – nez. pam. sv. Prokopa nebo sv. Alžběty Portugalské

(v Čechách: památka sv. Prokopa)
 1. čt.: Am 3,1–8; 4,11–12
 Ž 5,5–6.7.8
 Odp.: 9a (*Veď mě ve své spravedlnosti, Hospodine!*)
 Ev.: Mt 8,23–27
Slovo na den: Proč se bojíte, malověrní?

Středa 5. 7. – slavnost sv. Cyrila a Metoděje

1. čt.: Iz 61,1–3a
 Ž 117(116),1,2
 Odp.: Mk 16,15 (*Jděte do celého světa*

a hlásejte evangelium. Nebo: Aleluja.)

2. čt.: 2 Kor 4,1–2.5–7

Ev.: Lk 10,1–9

Slovo na den: Žeň je hojná.

Čtvrtek 6. 7. – nez. pam. sv. Marie Gorettiové

1. čt.: Am 7,10–17
 Ž 19(18),8.9.10.11
 Odp.: 10b (*Hospodinovy výroky jsou pravdivé, všechny jsou spravedlivé.*)
 Ev.: Mt 9,1–8
Slovo na den: Vstaň, vezmi své lůžko a jdi domů!

Pátek 7. 7. – ferie

1. čt.: Am 8,4–6.9–12
 Ž 119(118),2.10.20.30.40.131
 Odp.: Mt 4,4 (*Nejen z chleba žije člověk, ale z každého slova, které vychází z Božích úst.*)
 Ev.: Mt 9,9–13
Slovo na den: Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní.

Sobota 8. 7. – nez. sobotní pam. P. Marie

1. čt.: Am 9,11–15
 Ž 85(84),9.11–12.13–14
 Odp.: srov. 9 (*Hospodin mluví svému lidu o pokoji.*)
 Ev.: Mt 9,14–17
Slovo na den: Mohou hosté na svatbě truchlit?

Breviář pro laiky

Uvedení	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
do první modlitby dne:	2. 7.	3. 7.	4. 7.	5. 7.	6. 7.	7. 7.	8. 7.
Antifona	812	1673	1722	1722	873	889	1666
Žalm	783	786	783	783	783	783	783
Ranní chvály:							
Hymnus	812	1673	1415	1420	873	889	1666
Antifony	813	1413	1416	1421	874	890	906
Žalmy	813	813	813	813	874	890	906
Kr. čtení a zpěv	816	1674	1416	1421	877	893	1668
Antifona k Zach. kantiku	702	1413	1416	1421	877	894	1669
Prosby	817	1675	1724	1422	878	894	1655
Záv. modlitba	702	1413	1416	1422	1426	894	1656
Modlitba během dne:							
Hymnus	817	792	848	1264	879	895	910
Antifony	818	833	848	1422	879	895	910
Žalmy	818	833	849	1265	879	895	911
Krátké čtení	820	1676	851	1422	882	898	913
Záv. modlitba	702	1413	851	1422	882	898	913
Nešpory:							
Hymnus	807	821	1413	1423	1423	883	915
Antifony	808	822	1413	1719	1424	884	916
Žalmy	808	823	1678	1719	1729	884	916
Kr. čtení a zpěv	810	825	1680	1424	1424	887	918
Ant. ke kant. P. M.	702	702	1414	1420	1424	887	703
Prosby	811	826	1681	1425	1425	888	918
Záv. modlitba	702	702	1413	1422	1422	1426	703
Kompletář	1238	1242	1247	1238	1242	1257	1238

Z JINÝCH NAKLADATELSTVÍ

MODLITBY TOHOTO VĚKU

Erich Przywara

Osobní meditace německého jezuitského teologa, které vznikly v době, kdy nepopsatelné utrpení 2. světové války vše zaplavilo jako temná bouře. Byly společně předneseny na závěr přednášek a kázání autora, který chtěl jejich prostřednictvím vytrhnout své posluchače z tísnivé bezútěšnosti, do níž je uvrhlo psychické pronásledování a ničivé bombardování; byly předneseny jakožto výkřik k Bohu a povznese ní k němu. I v dnešní době mohou tyto modlitby promlouvat k lidským srdcím, varovat je před falešným klidem a dovést do bezpečí, v němž by mohla stanout před Bohem. Texty jsou doprovázeny uměleckými vitrážemi. Vytisknuto na křídovém papíře.

Refugium Velehrad-Roma s.r.o.,
váz., 180x180 mm, 60 stran, 180 Kč

OTEVŘETE DVEŘE KRISTU DOKOŘÁN

Stawomir Biela

Překážkami na cestě ke spojení s Pánem se stávají všechny věci, dokonce i ty, které jsou samy o sobě dobré, pokud se stanou předmětem přílišné péče, a zaujmají tak v myšlenkách místo, které náleží Bohu. Proto je nutná duchovní chudoba, která nám dává pokoj a osvobozuje nás od naší závislosti na překážkách a sebelásce. Autor této knihy pak ukazuje, že chudoba znamená zbavit se všech falešných pokladů, které zotročují srdce a znemožňují tak uposlechnout

výzvu Boží lásky. Chudoba je cestou, jak získat jediný poklad, pro který má cenu žít – a tím je Bůh sám.

Paulinky, brož., zúž. A5, 160 stran, 165 Kč

O PANNĚ MARIÍ S CHRISTOPHEREM O'DONNELLEM

Kniha irského profesora spirituality Ch. O'Donnella O.Carm. je stručným úvodem do učení církve o Panně Marii. Autor seznamuje čtenáře se základními prvky mariánské úcty, včetně jejich historického pozadí. Zmiňuje se o mariánských dogmatech, o hlavních událostech Mariina života, o nejznámějších mariánských modlitbách i o vztahu protestantských a východních církví k Marii.

Karmelitánské nakladatelství, váz., 100x155 mm, 88 stran, 109 Kč

SVATÝ PROKOP, ČECHY A STŘEDNÍ EVROPA

Editor Petr Sommer

950. výročí úmrtí svatého Prokopa a 800. výročí jeho kanonizace se stala příležitostí, aby se po dlouhé době opět rozvinula mediévistická diskuse o řadě otevřených otázek spjatých s Prokopovou osobou a s jeho dobou. Předkládaný svazek přináší texty dvaceti autorů z České republiky, Rakouska, Německa a Polska, kteří se k daným tématům vyjadřují z hlediska aktuálního stavu historického, archeologického, umělecko-historického, lingvistického, textologického a antropologického bádání.

Lidové noviny, váz., zúž. B5, 292 stran, 269 Kč

Objednávky knih – tel. 587 405 431, fax 585 222 803

Administrace a inzercce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803

Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz

Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

772 00 Olomouc 2

147/2002

P.P.

TZ

771 11 Olomouc 1

Dolní nám. 24

Matice cyrilometodějská s. r. o.

SVĚTLO – týdeník Matice cyrilometodějské. Vydává Matice cyrilometodějská v Olomouci, Černochova 7 - IČO 533866. Tiskne nakladatelství Matice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc. Redakce: Josef Vlček, PhDr. Lubomír Štula. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č.j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravů. Neznamená to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; http://www.maticecm.cz/svetlo; objednávky týdeníku a knih, inzercce: knihy@maticecm.cz). Registrční značka MK CR E 7225. Administrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vinohradnícka 11, 949 01 Nitra, telefon 0042137/741 83 83; podávání novinových zásilek povolené SP, s. p. ZSRP Bratislava, č.j. 3335-OPC zo dne 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanova, Medzugasorje aj.), se podřízujeme konečnému úsudku církve. Nevyžadane nezveřejněné příspěvky nevracíme.